

YENİ DÖNEMDE OKULA UYUM KİTAPÇIĞI

Öğretmenlere ve Öğrencilere Yönelik
Yaratıcı Çözümler

öğretmen
ağı

Yazarlar

**Banu Yücetaş, Esen Cansu Öztürk,
Halil Yavaş, Kubilay Özaydın, Mehmet
Cemal Yıldız, Muhammet Ali Mert, Özge
Özsaka Güvenç, Ramazan Özkan, Sabiha
Sönmez, Selin Sırma Turhan, Sibel Tosuner,
Yasemin Gültekin.**

Yayına hazırlayanlar

Fulden Ergen, Zeynep Hancı (Öğretmen Ağı)
Engin Doğan (MYRA)

Yayın Tasarımı

Tuba Mücella Kiper (MYRA)

Sayfa Tasarımı

Gülderen Rençber Erbaş (MYRA)

İstanbul, Eylül 2020.

Yürütücü

Ana Destekçilerimiz

SEVGİLİ MESLEKTAŞIMIZ, MERHABA!

Yaşadığımız salgın, hayatımızda ciddi değişiklikler yapmamıza neden oldu. Çoğumuz, olağandışı bu süreçte alışkanlıklarımızı ve rutinimizi değiştirmek durumunda kaldık. Sadece mesleki olarak değil, kişisel olarak da etkilendik.

Salgının ilk aylarında, Türkiye'nin farklı illerinden 16 psikolojik danışman bir araya geldik ve Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik (PDR) Çalışma Grubu'nu oluşturduk. Zor zamanda birlikte öğrenmeyi benimsedik, çünkü bizler aynı zamanda değişime inanan ve 'öğretmenler adına değil öğretmenlerle birlikte' felsefesini benimsemiş Öğretmen Ağı Değişim Elçileriyiz.

Haftada en az bir kez görüştüğümüz çevrimiçi buluşmalarla birbirimizi tanımaya ve içinde bulunduğumuz durumu anlamaya çalıştık. Deneyimlerimizi paylaştık, birbirimizden ve farklı paydaşlardan beslendik. Salgın döneminde insanların ruhsal anlamda neler yaşayabileceği ile ilgili pozitif psikoloji, psikolojik sağlamlık, travma sonrası yardım ve yas gibi konularda alanında uzman çok kıymetli akademisyenlerden; derinlemesine bilgiler edindik.

Beslenmekle kalmayıp, birlikte çeşitli ihtiyaçlara ve problemlere yönelik çözümler ürettik. Bu kitapçıkta yer alan çözümleri siz meslektaşlarımız için, yeni dönemde öğretmen ve öğrencilerin okula uyumunu kolaylaştırmasını umarak hazırladık.

Hazırladığımız kitapçık 3 bölümden oluşuyor:

- İlk bölümde, kitapçığı kullanma kılavuzu yer alıyor. Bununla birlikte, benzer çalışmalar yapmak isteyen meslektaşlarımıza rehber olması için, kitapçığı hazırlama sürecimizi de anlattık.
- İkinci bölüme, kısaca SOS-DUY-KİT (Sosyal Duygusal Kit) dedik. Bu bölümde, sosyal duygusal becerilerin ne olduğuna ve önemine değindik. Yeni döneme uyum için öğrencilere yönelik olarak hazırlanan etkinliklere yer verdik.
- “Yaşam Şapkaları” ismini koyduğumuz üçüncü bölümdeki çözümleri ise öğrencilere değil, öğretmenlere yönelik olarak hazırladık. Bu bölümde, öğretmenlerin pandemi sonrasında sosyoloji-duygusal ihtiyaçlarına cevap vermesi için hazırladığımız atölye oturumları yer alıyor.

Kitapçıkta yer alan çözümleri uyguladıkça neler deneyimlediğinizi bilmek, geri bildirimlerinizle çözümleri geliştirmek isteriz. Etkinlik ve atölyelere dair görüş ve önerilerinizi [buraya tıklayarak ulaşabileceğiniz formu](#) doldurarak veya info@ogretmenagi.org adresine e-posta atarak gönderirseniz çok mutlu oluruz.

Bu kitapçığın hepimize faydalı olmasını diliyoruz. Salgın dönemi gibi zor zamanlarda birbirimizden ilham alarak güçlendiğimiz yeni bir dönem umuduyla...

Öğretmen Ağı Çevrimiçi Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Grubu

İÇİNDEKİLER

1

Kitapçık
Kullanım
Kılavuzu

2

Sos - Duy Kit -
Yeni Döneme Uyum
için Öğrencilere Yönelik
Etkinlikler

3

Yaşam Şapkaları -
Yeni Döneme Uyum
için Öğretmenlere
Yönelik Atölyeler

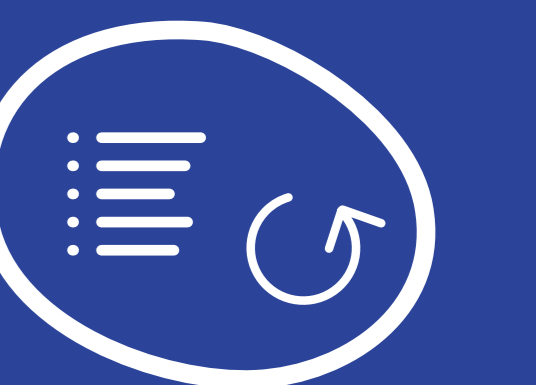
4

Teşekkür

KİTAPÇIK KULLANIM KILAVUZU

1

öğretmen
ağı

KİTAPÇIĞIN HİKAYESİ

Çevrimiçi PDR Çalışma Grubu olarak, salgın sonrası eğitimin tüm paydaşlarının ciddi bir hazırlığa ve okula uyuma yönelik koruyucu ve önleyici çözümlere ihtiyaç duyduğunu fark ettik. Bu noktada ise adına **Yaratıcı Problem Çözme (YPC) Programı** dediğimiz Tasarım Odaklı Düşünme metodolojisinin öğretmencesi olan programı uygulamaya karar verdik. Bu sayede pandemi sonrası okula uyum probleminin altında yatan kök sebepleri daha iyi anlayacak ve insan odaklı yaklaşarak ihtiyaca yönelik çözümler geliştirecektik.

“Salgın sonrası öğrencilerin ve öğretmenlerin okula uyumunu nasıl sağlayabiliriz?” olarak belirlediğimiz soru ile işe koyulduk. Bu sorumuzun asıl sebebini daha iyi anlayabilmek için öğrenci, öğretmen, okul idaresi ve sivil toplum kuruluşları ile derinlemesine görüşmeler yaptık. Bunun yanı sıra **1536 öğretmenin katıldığı bir anket** uyguladık. Bu sayede salgın sürecinde öğretmenlerin öğrencileriyle iletişimi, okula başlama motivasyonu ve okula uyuma yönelik çözüm önerileri hakkında fikir sahibi olduk.

Bu fikirler ışığında okuldaki tüm paydaşların sosyo-duygusal ihtiyaçlarını karşılamak ve salgın sonrası okula uyum sürecini kolaylaştırmak adına etkinlikler planladık. Yaptığımız çalışmalar sonucunda, öğretmenlerin ve öğrencilerin pandemi (salgın) süreci sonrası okula uyumları için bir kitapçık hazırlamaya karar verdik.

KULLANIM KILAVUZU

Kitapçıkta yer alan çözümlerin kapsayıcı olması için, farklı yaş, sosyo-ekonomik düzey ve koşullara hitap edecek şekilde oluşturduk. Kapsayıcılığın uygulama sürecinde de sağlanması için etkinlikleri yaparken şunlara dikkat etmenizi öneririz:

Çözümleri ayrımcılık yasağı, hak temelli yaklaşım, hakkaniyet, eşitlik ve kapsayıcılık olmak üzere

Öğretmen Ağı değerlerine uygun şekilde uygulayın.

- Çözümlerin tümünü, okula uyum sürecinde sosyo-duygusal bağlamda öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap verecek örnekler olarak kurguladık. Çözümleri birer örnek olarak kabul edin, hiçbirini olduğu gibi uygulamak zorunda hissetmeyin.
- Çözümleri okulunuzda veya sınıfınızda uygulamadan önce, etkinlik yönergelerinin başında yer alan yaş düzeyini dikkate alın. Uygulamak istediğiniz etkinliği yaşa göre uyarlayın.

- Öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alın. Çözümleri öğrencilerin ihtiyaçlarını gözetererek uyarlayın. Örneğin; görme engelli öğrenciler için görsel betimleme yapın.
- Çözümlerin başında yer alan hazırlık ve uygulama sürelerini, tahmini olarak belirttik. Bu sürelerin, sizin ihtiyacınıza ve bulunduğunuz koşullara göre değişebileceğini unutmayın.
- Çözümlerin yönergelerinde, siz meslektaşlarımızın ihtiyaç duyabileceği malzemelere ve küçük notlara yer verdik. Lütfen bu bölümleri, uygulama öncesinde okuyun.
- “Çözümleri kitapçıkta yer alan sıraya göre mi uygulamalıyım?” demeyin, istediğiniz etkinlikten başlayabilirsiniz :)

Son olarak, deneyim ve önerilerinizi ise **buraya tıklayarak ulaşabileceğiniz formu doldurarak** veya **info@ogretmenagi.org** adresine e-posta atarak bizlerle paylaşırsanız çok mutlu oluruz.

2

SOS-DUY-KİT (SOSYAL DUYGUSAL KİT)- YENİ DÖNEME UYUM İÇİN ÖĞRENCİLERE YÖNELİK ETKİNLİKLER

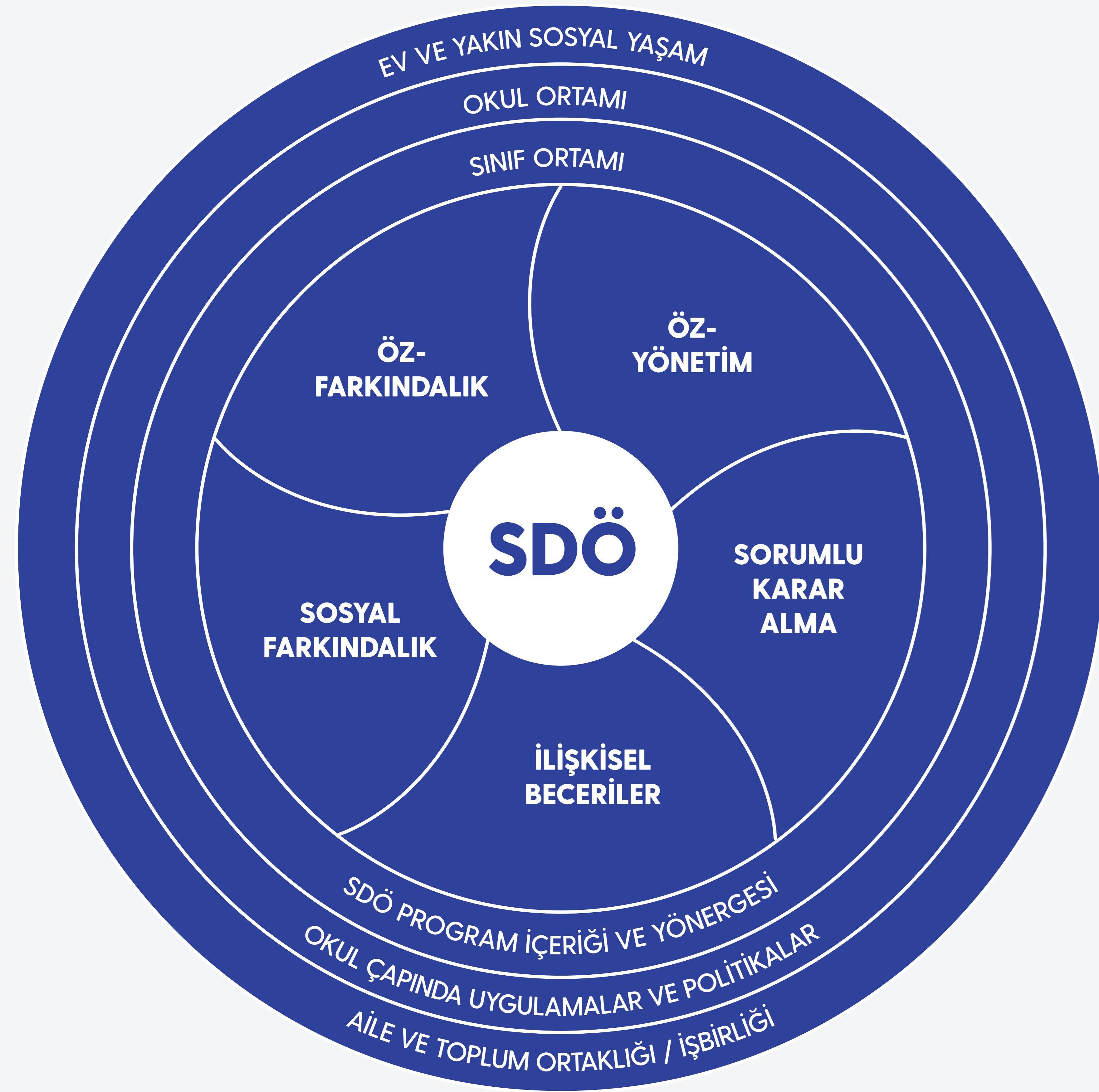

Sosyal-duygusal beceri nedir ve neden önemlidir?

NEDİR?

Sosyo-duygusal beceriler; “duyguları yönetebilmek, pozitif amaçlar belirleyerek bunlara ulaşmak, insanlarla duygudaşlık, empati ve olumlu ilişkiler geliştirebilmek ve kararlarının sorumluluğunu üstlenebilmek gibi becerileri kapsayan süreçler olarak tanımlanıyor (Weissberg ve Cascarino, 2013). Bu beceriler, bireyin günlük yaşamı ve sağlıklı gelişimi için önemli olan 5 beceriyi - **duygusal zeka, iletişim becerileri, farkındalık, duygu düzenleme ve yönetme** ile **duygudaşlığı** içeriyor. Sosyo-duygusal öğrenmeyi merkeze alan okul programları, bu 5 temel alanı geliştirmeye dönük müfredatlar hazırlamayı, okulu ve onun çevresini bir bütün olarak görerek öğrencilerin biyolojik, psikolojik ve sosyal anlamda iyi oluşlarını gerçekleştirmeyi hedefliyor.

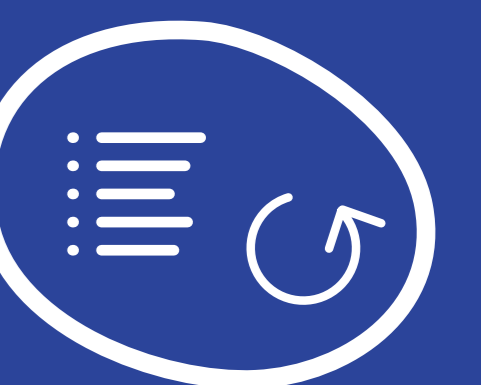
Şekil 1. Temel CASEL Yeterlilikleri (CASEL, 2019)

NEDEN ÖNEMLİDİR?

Sosyal-duygusal beceriler, çağımızın eğitim dünyasında en fazla konuşulan ve üzerinde durulan beceriler arasında yer alıyor. Bu beceriler, eğitim politikalarını da yönlendirerek, eğitim programlarında her geçen yıl daha çok yer alıyor. Çünkü dünya değişiyor. Teknolojinin büyük hızla gelişmesi, toplumsal ilişkiler, iş dünyasının ihtiyaçları sosyal-duygusal becerilerin önemine işaret ediyor. Bu beceriler:

- Çocukların ve gençlerin yaşam zorluklarına karşı ayakta kalabilmeleri,
- Kişisel ya da sosyal problemlerine yaratıcı çözümler üretebilmek adına duygularını yönetebilmeleri,
- Kendi iyi oluşlarını gerçekleştirebilmeleri

yönünde kilit rol oynuyor. Sosyal-duygusal becerilerin gelişmesi ile öğrenciler arasında şiddet, madde bağımlılığı vb. riskli davranışlarda azalma; duygusal farkındalık, empati becerileri, işbirliği, okula uyum ve akademik başarıda ise artma eğilimi gösteriyor.

PANDEMİ DÖNEMİNDE SOSYAL-DUYGUSAL BECERİLER NEDEN ÖN PLANA ÇIKTI?

Salgın döneminin bir gereği olan fiziksel ve sosyal mesafenin artması, çeşitli sosyal duygusal ihtiyaçların karşılanamamasına sebep oldu. Bu ihtiyaçlar, her ne kadar dijital ortamlarda giderilmeye çalışılsa da, yeterli olamadı. Çocukların ve gençlerin eğlenme, birlikte zaman geçirme, oyun oynama gibi sosyal-duygusal ihtiyaçlarını yeterince karşılayamamaları; duygusal dalgalanmaları ve psikolojik sorunları beraberinde getirdi.

Öğretmen Ağı Çevrimiçi PDR grubu olarak öğrencilerle ve öğretmenlerle yaptığımız derinlemesine görüşmeleri ve öğretmenlerin katıldığı anket sonuçlarını değerlendirdiğimizde **öğrencilerin okula döndüklerinde bolca oyun oynamaya, eğlenmeye, arkadaşları ve öğretmenleriyle duygusal bağlarını güçlendirmeye ihtiyaç duyduklarını** tespit ettik. Öğretmenlerin ve öğrencilerin salgın döneminde daha fazla ön plana çıkan bu ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlamak amacıyla “Sos-Duy-Kit”i oluşturduk.

“SOS-DUY-KİT”TE NELER VAR?

Okulun fiziksel ortamından uzun süre uzak kalan çocukları, okulların açılması ile birlikte hijyene azami dikkat göstermeleri, maske takmaları ve fiziksel mesafeyi korumaları gereken bir eğitim ortamı bekliyor. “Sos-Duy-Kit”, yeni ihtiyaçların farkında olarak, öğrencileri sosyal duygusal anlamda güçlendirmek adına hazırlanan etkinliklerden oluşuyor.

Kitte yer alan etkinlikler öğrencilerin,

- Salgın dönemi sonrası dikkat edilmesi gereken kavramları oyun yoluyla öğrenmesini,
- Fiziksel mesafeye dikkat ederek oyun oynayabilmesini,
- Salgın dönemindeki yaşantılarını ve duygularını paylaşmasını,
- Okul içerisinde oluşturacağı ekipler aracılığı ile kontrollü sosyal hayatı desteklemesini,

- Kaygı veren yaşam olayları sonrasında pozitif düşünmesini,
- Sarılmadan da birbirimize selam vermenin ve kucaklaşmanın farklı yolları olduğunu öğrenmesini,
- **Öğrenciler adına değil öğrencilerle birlikte** belirlenen yeni kuralların daha kalıcı bir şekilde uygulanmasını,
- Atık malzemelerden hazırlanan ve birbirimizi virüse karşı koruyan sarılma kitleri ile bir anlık da olsa kucaklaşmanın coşkusunun yaşanmasını hedefliyor.

KİTİ GELİŞTİRENLER

Banu Yücetaş, Esen Cansu Öztürk, Halil Yavaş, Mehmet Cemal Yıldız, Ramazan Özkan, Sabiha Sönmez, Selin Sırma Turhan, Yasemin Gültekin.

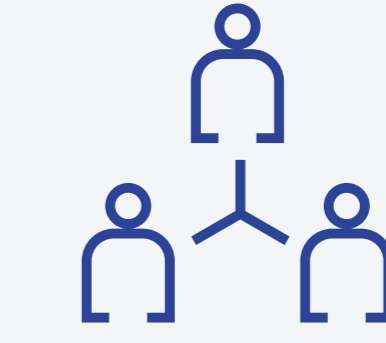
Sos-Duy-Kit Çözümleri

Odaklanılan Konu

Hazırlık Süresi

Kimlere Uygulanabilir

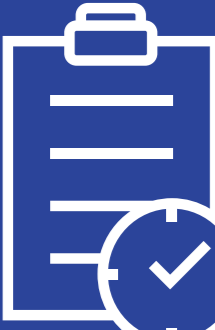
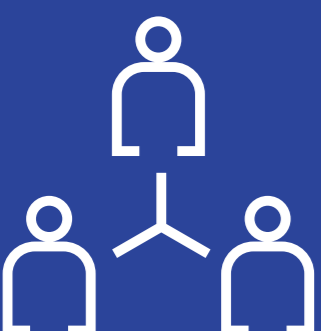

Uygulama Süresi

Amaç

OKULUN İLK GÜNÜ OYUNU

	Okula Uyum
	5-10 dakika
	4 yaş ve üzeri
	30 dakika
	Okulun ilk günü öğrencilerin pandemi (salgın) süreci ile ilgili kaygılarını gidermek.

Hedeflenen etki

- Fiziksel mesafe ile ilgili okuldaki tüm paydaşların eğlenerek bilgilerini pekiştirmesini destekler.
- Fiziksel, sosyal ve duygusal olarak tüm paydaşlarının kendilerini iyi hissetmelerine yardımcı olur.
- Okula olan aidiyetin ve güvenin yeniden inşasına katkı sağlar.

“Okulun İlk Günü Oyunu” etkinliği

1. Tüm öğrencilerin fiziksel mesafelerini koruyabilecekleri bir alan seçilir.
2. Çocukların sesi net duyabileceği bir müzik sistemi ayarlanır.
3. Yöre, bölgeye, kültüre, çocukların yaş aralığı ve zevklerine uygun olarak bir müzik seçilir (Ankara'nın bağları vb.). Mazhar Fuat Özkan'ın vak the rock (maske tak) şarkısı için yaptıkları uyarılama kullanılabilir.

4. Kolaylaştırıcı öğretmen (müdür, müdür yardımcısı, beden eğitimi öğretmeni ya da okul psikolojik danışmanı olabilir) okulda bundan sonra maske takmanın ve birbirimize dokunmadan eğlenmenin yollarını arayacağımızı ve bu yüzden desteklerine ihtiyacımız olduğunu vurgular.

5. Oyunu ilk oynatan kişi hep birlikte bir okul dansı yapacağımızı anlatır ve büyük alandaki herkesi aynı hareketi yapmaya davet eder (öğrenci sayısı çok olan okullarda aynı anda birkaç tane kolaylaştırıcı olabilir).

6. Tüm herkes hareketi yaptıktan sonra ikinci olarak hareketi yaptıracak kişi seçilir (okul başkanı veya herhangi bir öğrenci, öğretmen olabilir).

7. Son olarak okul için bir uzaktan selamlaşmaya karar verilir. Bu selamlaşmanın bu okula özgü olduğu açıklanır (okulun selamlaşmasına karar vermek için yarışma düzenlenip oynanabilir).

8. Sınıf öğretmeni okulun ilk gününün nasıl geçtiğine dair öğrencilerin duygu ve düşüncelerini sorarak görüşlerini alır ya da küçük bir kağıda yazmalarını ve okul girişine konulan okulun ilk günü yazan kutuya atmalarını isteyebilir.

Öğretmene not

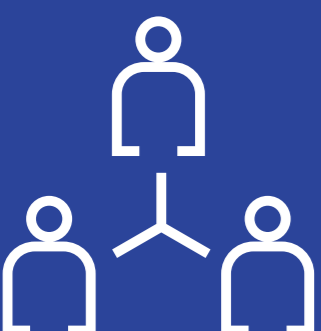

Okulda bulunan tüm görevlilerin ve paydaşların sürece katkı sağlanmasına özen gösterin.

Yönergesini vereceğiniz hareketlerin yaş düzeyine ve bireysel farklılıklara uygun olması önemlidir (Örn; küçük yaş grubu için yazmak yerine çizim kullanarak, görme engelli öğrenciler için ses kaydı olarak ifade etmelerini sağlayın).

Etkinliğin yapıldığı alanın ve okul açıldığı zaman meydana gelecek koşulların yetersizliği halinde okul mevcudunu bölerek farklı zaman dilimlerinde bu çalışmayı gerçekleştirin.

PANDEMİK UZAY GEMİSİ

	Okula Uyum
	5 dakika
	4 yaş ve üzeri
	15 dakika
	Öğrencilerin salgın döneminde önemli olan kavramları öğrenmesini oyun yoluyla desteklemek.

Hedeflenen etki

- Salgın döneminde önemli olan kavramların farkına varır.
- Fiziksel mesafe, maske ve hijyen kavramları ile ilgili düşüncelerini paylaşır.
- Grup halinde hareket etmenin önemini söyler.

“Pandemik Uzay Gemisi” etkinliği

1. Öğrencilere hayali bir uzay gemisi üzerinde yolculuk yapıldığı söylenir. Bu yolculuğun zor bir yolculuk olduğu ve uzay gemisinin düşmemesi için geminin içerisinde hareket etmeleri gerektiği açıklanır.
2. Oyun alanını hayali olarak 3 bölüm şeklinde düşünmeleri ifade edilir. Bu 3 bölümün bir adı olduğu söylenir.
3. Uzay gemisinin en sağ tarafına “fiziksel mesafe”, ortasına “maske” ve sol tarafına ise “hijyen” ismi verilir.

4. Öğrenciler arka arkaya tek sıra halinde ve aralarında 1.5 metre mesafe olacak şekilde dizilir.

5. Kolaylaştırıcı öğretmen tarafından ismi söylenen bölüme öğrenciler birlikte hareket edecektir. Çünkü bu zor yolculukta uzay gemisi düşme tehlikesi ile karşı karşıyadır. Ağırlıklarını belli bir bölüme verdikleri için uzay gemisinin düşmemesini bu şekilde önleyeceklerdir.

6. Kolaylaştırıcı öğretmen zaman zaman şaşırma amaçlı aynı bölümün ismini söyleyebilir.

7. Şaşıran veya söylenen bölüme gitmekte geciken kişilerin yanacağı belirtilir.

8. En sona kalan ve yanmayan kişi oyunu kazanır.

9. Etkinlikten sonra öğrenciler fiziksel mesafeyi koruyan bir şekilde bir çember oluşturur. Çemberde bu kavramların onlar için ne ifade ettiği sorulur.

Öğretmene not

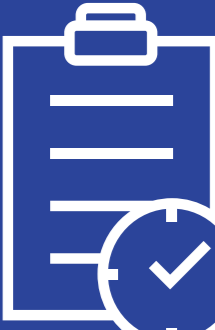

Öğrenciler için bölümlerin isimlerinin bulunduğu alanın başına görsel de kullanarak yapıştırın.

Yönergeleri verirken bireysel farklılıklara (fiziksel, görme ve işitme engelli vb.) göre uyarlayın.

1.5 metre mesafe kuralının daha da somutlaşması için kol açıklığı ve adım genişliği gibi görsel betimlemelerden faydalanın.

PANDEMİ/SALGIN SEPETİ

	Okula Uyum
	5 dakika
	4 yaş ve üzeri
	15 dakika
	Salgın döneminde öğrencilerin önemli olan kavramları öğrenmesini oyun yoluyla desteklemek.

Hedeflenen etki

- Salgın döneminde önemli olan kavramların farkına varır.
- Fiziksel mesafe, maske ve hijyen kavramları ile ilgili düşüncelerini paylaşır.

“Pandemi Sepeti” etkinliği

1. Öğrenciler aralarında 1.5 metre fiziksel mesafe olacak şekilde çember oluşturur.
2. Öğrencilerden bir tane gönüllü seçilir.
3. Gönüllü öğrenci çemberin tam ortasına gelir.
4. Çemberde kalan öğrenciler sırayla “Fiziksel mesafe”, “Maske” ve “Hijyen” kelimelerini söyler.
5. Ortada olan ebe bu üç kelimedenden hangisini söylerse o kelimeyi söyleyen kişiler kendi aralarında yer değiştirir.
6. Ebe ise boş olan yerlerden birine geçmeye çalışır. Eğer boş yer bulamazsa ebe olmaya devam eder.

7. Bu üç kelime yerine pandemi/salgın sepeti derse bütün katılımcılar bulunduğu yeri terk ederek çemberde kendine yeni bir yer bulmaya çalışacaktır.

8. Etkinliğin sonunda oyunda geçen kelimeler ile ilgili öğrenciler düşüncelerini paylaşır.

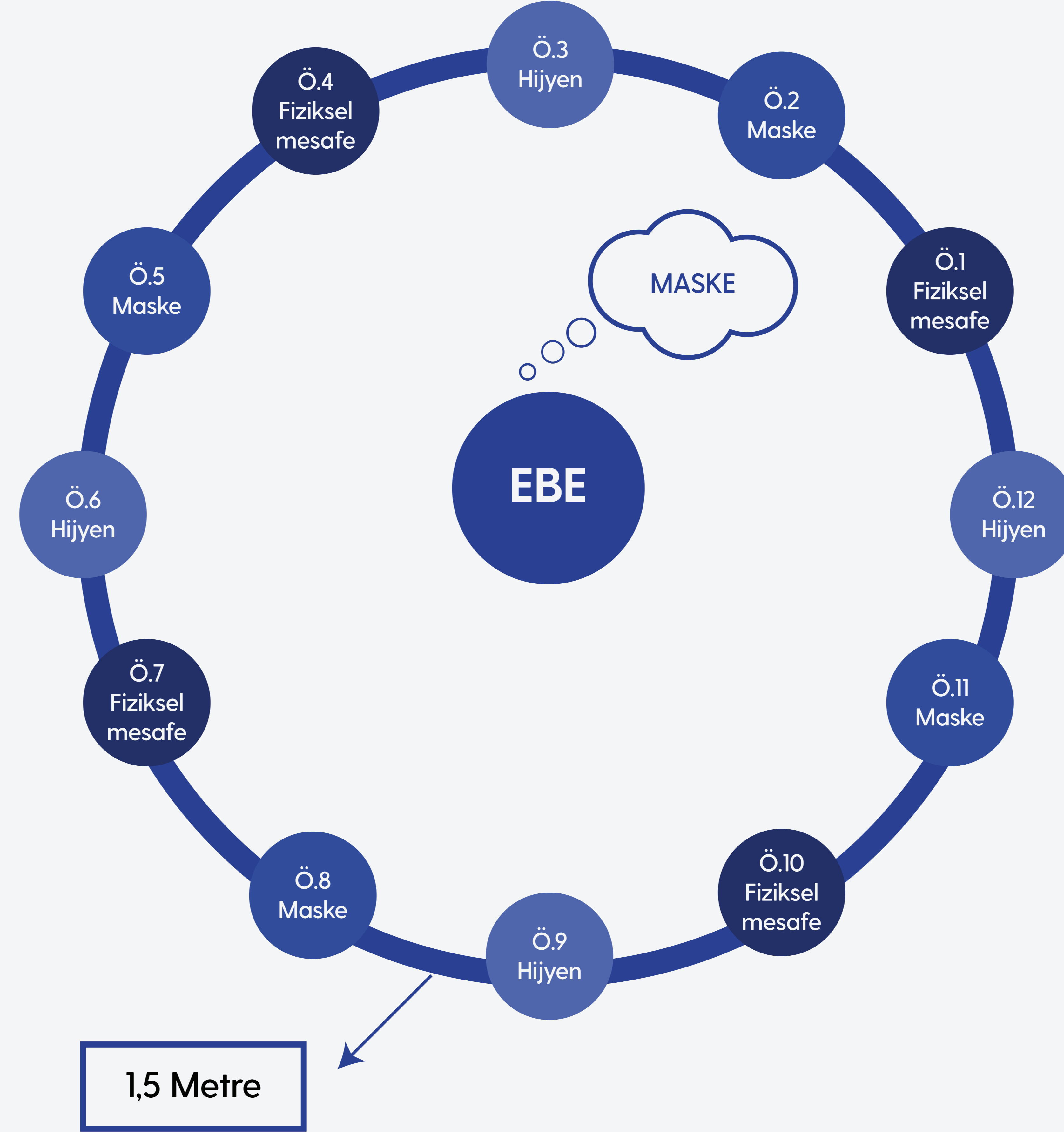
Öğretmene not

Öğrencilerin etkinlikte zorlanmaması için söylediği kelimelerin görsellerini üzerine yapıştırın.

Yer değiştirmeler sırasında fiziksel mesafeye dikkat etmeyerek çarpan öğrenciler çemberin dışında seçtikleri müzik aletinin ya da hayvanın şeklinde donarak bir tur bekleyebilir.

Yer değiştirmeler sırasında zorluk yaşayabilecek öğrencilere yardımcı olun.

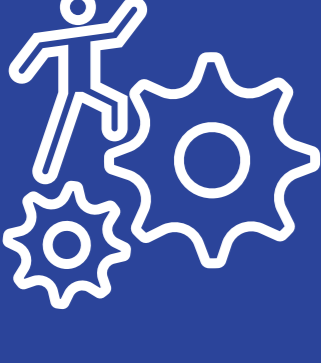
1.5 metre mesafe kuralının daha da somutlaşması için kol açıklığı ve adım genişliği gibi görsel betimlemelerden faydalanın.

***Görsel betimleme:** Görselde ortada ebe olmak üzere bir çember etrafında öğrencileri temsil eden üzerinde maske- hijyen- fiziksel mesafe yazan aralarında 1.5 metre bulunan daireler yer alıyor. Ebe "Maske" diyor.

FİZİKSEL MESAFELİ SES

	Okula Uyum
	5 dakika
	6 yaş ve üzeri
	15 dakika
	Öğrencilere fiziksel mesafeyi koruyarak oynayabileceği oyunları öğretmek.

Hedeflenen etki

- Fiziksel mesafeyi koruyarak oyun oynayabileceğinin farkına varır.

“Fiziksel Mesafeli Ses” etkinliği

1. Öğrenciler kendi aralarında 1.5 metre fiziksel mesafe olacak şekilde çember oluşturur.
2. Çemberde olan öğrenciler başlarını öne eğerek ayak uçlarına bakar.
3. Kolaylaştırıcı öğretmen 1'den 3'e kadar sayar ve 3 dediğinde öğrencilere başlarını kaldırmasını söyler.
4. Öğrenci kafasını kaldırdığında sadece 3 yere bakabilir. Bunlar sağ taraftaki, sol taraftaki ya da tam karşısındaki öğrencilerden biri olabilir.
5. Bu 3 yerden başka yere bakan öğrencilerin oyundan çıkacağı açıklanır.

6. Başlarını kaldırdığı anda eğer bir öğrenci başka bir öğrenci ile göz göze gelirse birbirine bakan kişilerin herhangi bir hayvan sesini çıkararak oyundan çıkacağı belirtilir. Öğrenciler çıkardıkları sese ait hayvanın şeklinde donarak bekler.

7. Çemberde sadece bir kişi kalana kadar oyun devam ettirilir.

8. Etkinliğin sonunda öğrenciler aralarında 1.5 metre fiziksel mesafe bırakarak çember oluşturur. Etkinlik süresince yaşadığı duygu ve düşünceleri paylaşır.

Öğretmene not

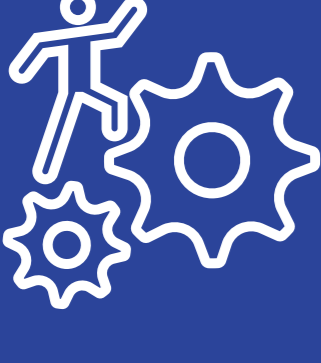
Hayvan sesi yerine “maske”, “hijyen” ya da “fiziksel mesafe” kavramlarından birini seçerek öğrencilere söyletebilirsiniz.

Yönergeleri verirken bireysel farklılıklara (fiziksel, görme ve işitme engelli vb.) göre uyarlayın.

1.5 metre mesafe kuralının daha da somutlaşması için kol açıklığı ve adım genişliği gibi görsel betimlemelerden faydalanın.

VİRÜS ÇEMBERİ / COVID ÇEMBERİ

	Okula Uyum
	5 dakika
	6 yaş ve üzeri
	15 dakika
	Öğrencilere fiziksel mesafeyi koruyarak oynayabileceği oyunları öğretmek.

Hedeflenen etki

- Fiziksel mesafeyi koruyarak oyun oynayabileceğinin farkına varır.
- Salgın süresince dikkat etmesi gereken kuralları ifade eder.

“Virüs Çemberi / Covid Çemberi” etkinliği

1. Öğrenciler kendi aralarında 1.5 metre fiziksel mesafe olacak şekilde çember oluşturur.
2. Gönüllü olan bir öğrenci çemberin ortasına geçer.
3. Ortada olan öğrenci sağ elini öne doğru uzatır ve işaret parmağını çembere yöneltir. Bu şekilde kendi etrafında dönmeye başlar.
4. Dönmesini tamamladığında işaret parmağını çemberde olan bir kişiye “pandemi” kelimesini söyleyerek yöneltir.
5. İşaret parmağını yönelttiği kişi “fiziksel mesafe” kelimesini söyleyerek eğilir.

6. Eğilen kişinin sağında ve solunda olan kişiler düelloya çıkmış olur. Kim önce diğerinin ismiyle beraber “..... maskeni tak” kalıbını söylerse o kazanmış olur ve ortaya geçer (Örneğin; Eğilen kişinin sağında Ali isimli öğrenci, solunda ise Ayşe isimli öğrenci olsun. Eğildiği an Ali yüzünü Ayşe'ye dönerek “Ayşe maskeni tak” demelidir. Ayşe de “Ali maskeni tak” demelidir. İlk önce kim söylerse o kazanmış olur ve ortaya geçerek ebe olur).

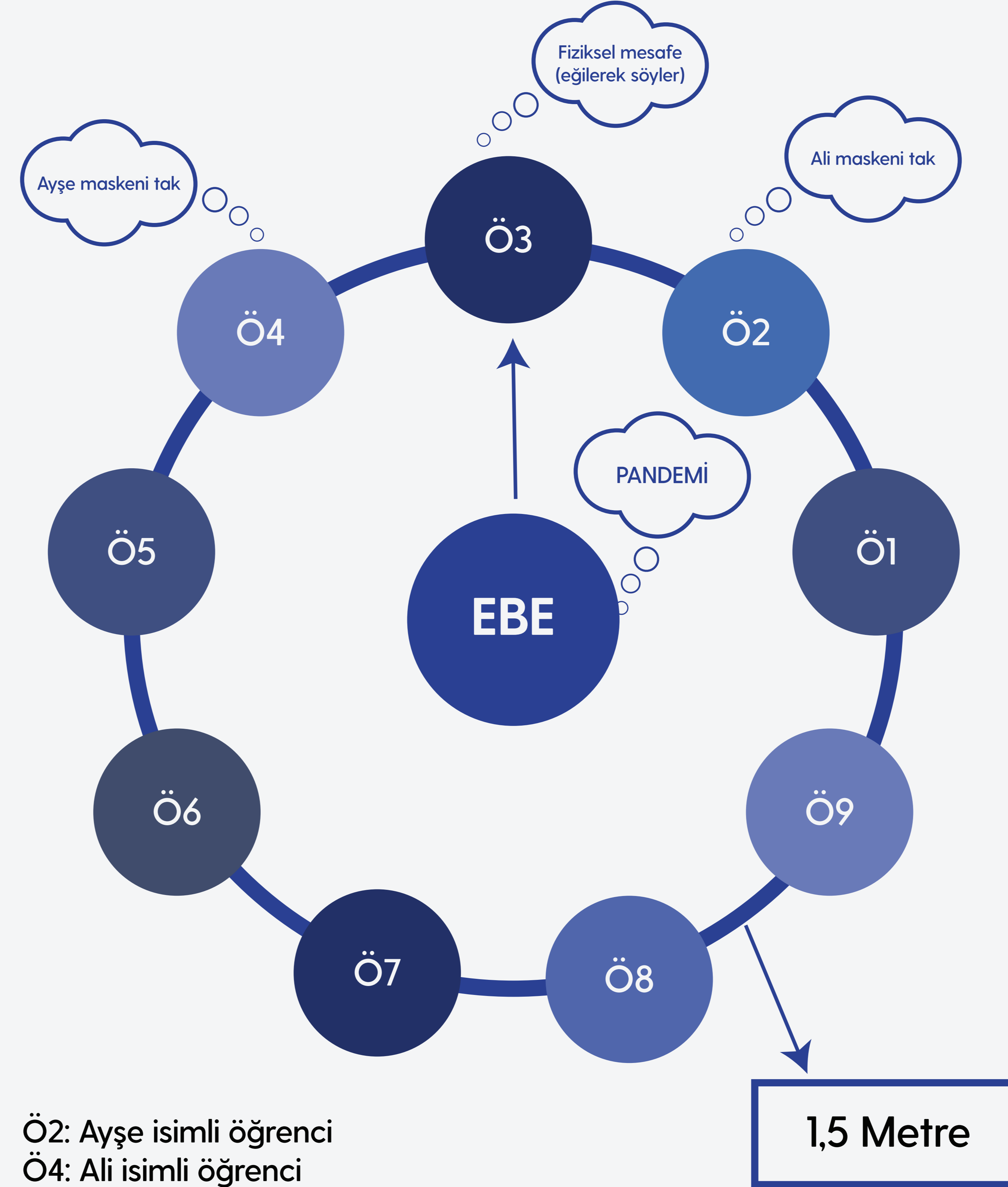
7. Etkinlikten tamamlandığında öğrenciler fiziksel mesafeyi koruyan bir şekilde bir çember oluşturur. Çemberde etkinlikte yer alan kavramların onlar için ne ifade ettiği sorulur.

Öğretmene not

Öğrenci sayısı fazla olan sınıflarda sınıf mevcudunu ikiye bölerek etkinlik gerçekleştirebilirsiniz.

Yönergeleri verirken bireysel farklılıklara (fiziksel, görme ve işitme engelli vb.) göre uyarlayın.

1.5 metre mesafe kuralının daha da somutlaşması için kol açıklığı ve adım genişliği gibi görsel betimlemelerden faydalanın.

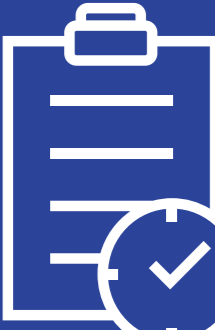
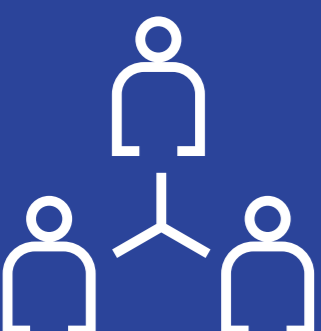

Ö2: Ayşe isimli öğrenci
Ö4: Ali isimli öğrenci

***Görsel betimleme:** Görselde ortada ebe olmak üzere bir çember etrafında öğrencileri temsil eden daireler yer alıyor. Ebenin “Pandemi” diyerek gösterdiği öğrenci eğilerek “Fiziksel mesafe.” derken öğrencinin iki yanında yer alan öğrencilerden biri (Ali) “Ayşe Maskeni Tak!” diğer öğrenci (Ayşe) ise “Ali maskeni tak.” diyor.

İYİ HABER VE KÖTÜ HABER

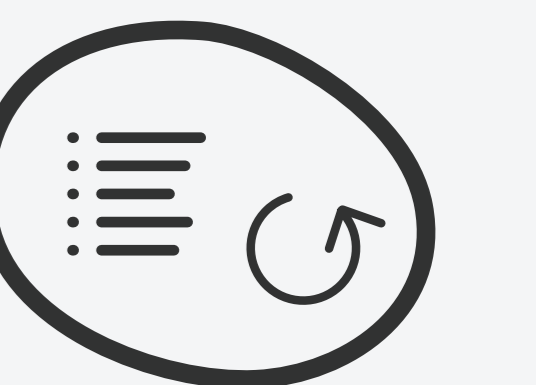
	Okula Uyum
	5 dakika
	9 yaş ve üzeri
	30 dakika
	Öğrencileri salgınla mücadelede yapmamız ve yapmamamız gerekenler hakkında bilgilendirmek.

Hedeflenen etki

- Salgının ne yaparsak azalacağını söyler.
- Salgının ne yaparsak artacağını açıklar.

“İyi Haber ve Kötü Haber” etkinliği

1. Öğrencilere bugün salgının yayılma hızının artması ve azalması ile ilgili bir hikaye yazma çalışması yapılacağı söylenir.
2. Bu hikaye önce olumlu sonra olumsuz olaylar anlatılarak öğrenciler tarafından devam ettirilecektir.
3. Sınıfta tahtanın önüne bir sandalye konur (sınıf dışında ise fiziksel mesafeye dikkat edilerek oluşturulan çemberin tam ortasına bir sandalye konarak da yapılabilir).
4. Gönüllü olan bir öğrenci gelir “İnsanlar vakalar azalmaya başlamış” şeklinde bir kalıpla hikayeye olumlu bir başlangıç yapar. Daha sonra gelen öğrenci ise olumsuz devam ettirecektir.

5. Öğrencilerinden gönüllü olanların etkinlikte yaşadığı duygu ve düşünceleri etkinlik tamamlandığında paylaşması söylenir.

Örnek Uygulama;

Olumlu - A: İnsanlar fiziksel mesafeye dikkat ettikleri için vaka sayıları azalmaya başlamış.

Olumsuz - B: İnsanlar vaka sayısının azalmasıyla rehavete kapıldıkları ve sıcakların artmasıyla birlikte maskelerini çıkarmaya başladıkları için vakalar tekrar artmaya başlamış.

Olumlu - C: İnsanlar alışveriş merkezine gitmedikleri için vakalar tekrar azalmaya başlamış.

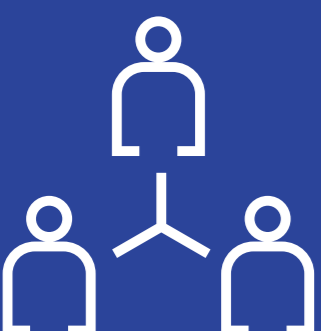

Olumsuz - D: İnsanlar akraba ziyaretleri yaptıkları için vaka sayıları tekrar artmaya başlamış.

Öğretmene not

Yapılan bu çalışmada salgın ve vaka sayıları kavramları kullanılmıştır. Kullanılan kavramlar yerine pandemi, Covid-19 gibi kavramlar kullanılarak çalışma çeşitlendirilebilir.

PANDEMİ TOPU

	Okula Uyum
	5 dakika
	9 yaş ve üzeri
	20 dakika
	Öğrencilerin pandemi (salgın) sürecinde yaşadığı duygu ve düşüncelerini ifade etmesine yardımcı olmak.

Hedeflenen etki

- Pandemi (salgın) sürecindeki duygu ve düşüncelerini söyler.

“Pandemi Topu” etkinliği

1. Öğrencilere pandemi (salgın) sürecinde yaşadığı olayları düşünmeleri söylenir. Bunun için 5 dakika süre verilir.
2. Kolaylaştırıcı öğretmen öğrencilere elinde hayali bir top olduğunu söyler.
3. Bu topa “Pandemi” ismini verdiğini açıklar.
4. Kolaylaştırıcı öğretmen hayali pandemi topunu sınıfta bulunan bir öğrenciye ismini söyleyerek atar ve tutmasını ister.
5. Pandemi topunun gittiği kişi bu süreçte yaşadığı olumlu ya da olumsuz bir olayı anlatabilir ya da duygusunu paylaşabilir.

6. Daha sonra çocuklar kendi arasında pandemi topunu dolaştırır.
7. İlk seferde olumlu bir yaşantı paylaşanlar ikinci kez pandemi topu geldiğinde olumsuz bir yaşantı paylaşmalıdır.
8. İlk seferde olumsuz bir yaşantı paylaşanlar ikinci kez pandemi topu geldiğinde olumlu bir yaşantı paylaşmalıdır.
9. Öğrencilerinden gönüllü olanların etkinlikte yaşadığı duygu ve düşünceleri etkinlik tamamlandığında paylaşması söylenir.

Öğretmene not

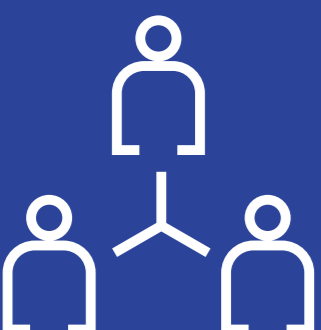

Paylaşımlar sırasında yaşanabilecek hassasiyetler nedeniyle bu etkinliği PDR birimi ile işbirliği içinde gerçekleştirin.

Çalışma başlamadan önce bir olumlu ve bir olumsuz yaşantı örneği paylaşarak süreci kolaylaştırın. Aynı zamanda verilen örneklerin yaş düzeyine uygun olduğundan emin olun.

Kolaylaştırıcı öğretmen işitme veya görme engelli bir öğrencinin olduğu sınıfta ses veya beden hareketlerini kullanarak hayali pandemi topunu atabilir.

FİZİKSEL MESAFELİ AYNA

	Okula Uyum
	5 dakika
	6 yaş ve üzeri
	15 dakika
	Fiziksel mesafeyi korumanın zor olsa da önemli olduğunun fark edilmesini sağlamak.

Hedeflenen etki

- Fiziksel mesafeye dikkat ederek oyun oynayabileceğinin farkına varır.
- Fiziksel mesafeyi korumanın zorluğu hakkında düşüncelerini belirtir.

“Fiziksel Mesafeli Ayna” etkinliği

1. Kolaylaştırıcı öğretmen öğrencileri 2 kişilik gruplara ayırır.
2. İki kişilik gruplar kendi aralarında A ve B diye ayrılır. A'lar “takip edilen” B'ler ise “takip eden” olacaktır.
3. A'lar sağ ellerini kaldırır ve B'ler 1.5 metre mesafeden, arada hayali bir ip varmış gibi A'ların avuç içini takip eder. Sonra roller değiştirilir.

4. Takip edilen öğrenci elini istediği gibi yönlendirebilir (eğilebilir, zıplayabilir vb.) ve alanda dolaşabilir. Takip eden öğrenci mesafeyi koruyarak avuç içini takip etmeye devam etmelidir.

5. Öğrenciler belli bir mesafeyi korumanın onlarda hissettirdiği duygu ve düşünceleri paylaştıktan sonra etkinlik sonlandırılır.

Öğretmene not

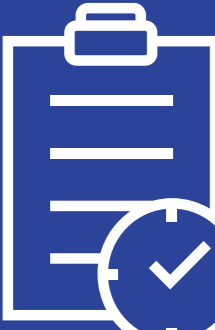

Etkinlik alanının fiziksel mesafeyi koruyabilecek genişlikte olması tercih edilebilir.

Görme engelli öğrenci için elini hareket ettiren öğrenci çingırak, zil sesi gibi sesi takip edilecek bir nesne kullanabilir. Alkış sesi ile de yönlendirebilir.

1.5 metre mesafenin daha somutlaştırılabilmesi için kol açıklığı ve adım genişliği gibi görsel betimlemelerden faydalanılabilir.

GÖRSEL KULAKTAN KULAĞA

	Okula Uyum
	5 dakika
	5 yaş ve üzeri
	20 dakika
	Fiziksel mesafeyi koruyarak da oyunlar oynayabileceğine dair farkındalık kazandırmak.

Hedeflenen etki

- Fiziksel mesafeye dikkat ederek oyun oynayabileceğinin farkına varır.
- Soyut düşünme becerileri geliştirir.

“Fiziksel Mesafeli Ayna” etkinliği

1. Öğrenciler arkaları dönük ve aralarında 1.5 metre mesafe bırakacak şekilde arka arkaya dizilir.
2. Kolaylaştırıcı öğretmen en arkadaki kişinin omzuna dokunur ve arkasına dönmesini söyler.
3. Kolaylaştırıcı öğretmen en sondaki katılımcıya daha önceden belirlenen ve birkaç eylemden oluşan hareketi (motora binme, yemek yeme, futbol oynama vb.) herhangi bir ses çıkarmadan gösterir.
4. En arkadan en öne kadar bu hareket sıra ile aktarılır.
5. İlk yapılan ve son yapılan hareketlerin arasındaki farka bakılır ve etkinliğin hissettirdiği duygu ve düşünceler üzerine grupla konuşulur.

Öğretmene not

Okulöncesi dönemde olan öğrenciler için hareketlerin daha basit seçilmesine ve yaş düzeyine uygun olmasına dikkat edilmelidir.

Fiziksel mesafeyi korumak için omuza dokunmak yerine belirlenen ortak bir hareket (alkış, parmak şıklatma vb.) yapıldığında arkası dönük kişilerin hareketi yapan kişiye dönmesi sağlanabilir.

1.5 metre mesafenin daha somutlaştırılabilmesi için kol açıklığı ve adım genişliği gibi görsel betimlemelerden faydalanılabilir.

Kolaylaştırıcı öğretmen sınıf içinde bireysel farklılığa sahip olan öğrencileri dikkate alarak etkinliği uyarlayabilir (Örn; yapılan hareketler görme engelli öğrencinin sessizce kulağına fısıldanabilir).

PAYLAŞIM DUVARI

	Okula Uyum
	1 gün
	4-11 yaş
	1 hafta
	Öğrencilerin, duygularını ifade edebilmeleri için uygun ortam hazırlayarak duygularının farkına varması ve anlamlandırmasına katkı sağlamak.

Hedeflenen etki

- Öğrencilerin duygularını ifade etme becerileri gelişir.
- Öğrenciler başkalarının duygularını ve bakış açılarını fark eder.
- Öğrenciler duygularını ifade edebilecekleri farklı araçları tanırırlar.

“Fiziksel Mesafeli Ayna” etkinliği

1. Sınıfta öğrencilerle birlikte karar alarak bir alan “Paylaşım Duvarı” olarak belirlenir. Bu alana paylaşım duvarı adı verilir ve 3'e bölünür. Resim Alanı- Yazı Alanı- Paylaşım Kutusu isimlendirilir.

2. Resim alanı için öğrencilere “Gün içerisinde yaşadığımız olaylar karşısında farklı duygular hissederiz. Bu duyguları ifade edebilmenin birçok yolu vardır. Bunlardan biride resim yapmaktır. Gün içinde yaşadığınız olaylar karşısında hissettiğiniz duyguları resim yaparak ifade etmek isterseniz bu bölümü kullanabilirsiniz” yönergesini verir.

3. Yazı alanı için öğrencilere “Gün içerisinde yaşadığımız olaylar karşısında farklı duygular hissederiz. Bu duyguları ifade edebilmenin birçok yolu vardır. Bunlardan biri de yazmaktır. Gün içinde yaşadığınız olaylar karşısında hissettiğiniz duyguları yazarak ifade etmek isterseniz bu bölümü kullanabilirsiniz.” yönergesini verir.

4. Paylaşım Kutusu alanı için “Gün içerisinde yaşadığımız olaylar karşısında farklı duygular hissederiz. Bu duyguları ifade edebilmenin birçok yolu vardır. Kutunun yanındaki duygu ifade kartlarını kullanarak yaşadıklarınızı ve duygularınızı yazabilir ve kutuya atabilirsiniz.” yönergesini verir.

5. Her günün sonunda öğretmen paylaşım duvarında bulunan resimleri ve yazıları bireysel olarak inceler ve öğrencileri yakından takip eder. Gerektiği durumlarda okul rehberlik servisinden destek alır.

6. Etkinlik sonlandırılırken genel bir değerlendirme yapılır ve paylaşımlar üzerinde durulur. Çözüm önerileri ve etkinliğin değerlendirilmesi yapılır.

Gerekli malzemeler

Pano veya boş bir duvar. Resimleri ve yazıları asmak için bant, toplu iğne, çift taraflı bant vb., paylaşım kutusu için ayakkabı kutusu büyüklüğünde bir kutu ve kutuyu süslemek için süsleme malzemeleri. Duygu ifade kartları. Temel duyguları tanıtan duygu ifade posterleri.

Öğretmene not

Kolaylaştırıcı öğretmenin bu etkinliği uygulamadan önce duyguları tanıma ve ifade edebilme becerisi ile ilgili sınıf seviyesine uygun bir etkinlik yapması önerilir.

Öğrencilerin paylaşımlarını sınıfta konuşabilmeleri için öğrenciden izin alınmalıdır.

Paylaşım kutusuna atılacak yaşantılar için ekte bulunan duygu ifade kartları kullanılabilir.

Paylaşım kutusu öğrenciler tarafından tasarlanarak aidiyet duyguları artırılabilir.

Dijital araçlardan faydalanılarak etkinliğin kapsayıcılığı artırılabilir.

Bugün hissediyorum.
Çünkü

Bugün hissediyorum.
Çünkü

Bugün hissediyorum.
Çünkü

Bugün hissediyorum.
Çünkü

Bugün hissediyorum.
Çünkü

Bugün hissediyorum.
Çünkü

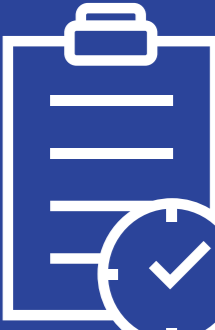
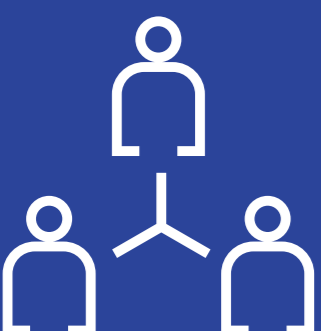

Bugün hissediyorum.
Çünkü

Bugün hissediyorum.
Çünkü

***Görsel betimleme:** Görselde “Bugün hissediyorum. Çünkü” yazan renkli etiketler yer alıyor.

GELECEĞE GÜNLÜK

	Okula Uyum
	5 dakika
	8 yaş ve üzeri
	1 hafta
	Öğrencilerin stresli yaşam olayları sonrasında olumlu düşünmesini sağlamak.

Hedeflenen etki

- Öğrencilerin salgın sonrası okulun ilk günlerinde sosyal ve psikolojik uyumları kolaylaşır
- Olumlu düşüncüler ve umut geliştirirler.
- Kendilerini iyi hissedecekleri faaliyetlerin farkına varırlar.

“Geleceğe Günlük” etkinliği

1. Öğretmen öğrencilere etkinlik hakkında bilgi verir.
2. “Sevgili öğrenciler bugün sizlerle yapacağımız etkinliğin adı geleceğe günlük. Bu etkinlik bildiğiniz günlükten farklı olacak. Bu günlükte sizler önümüzdeki 3 gün için, sanki yaşamışçasına bir günlük yazacaksınız. Sizlere dağıtacağım kağıtlarda önümüzdeki üç günün tarihleri yazılı olacak. Ve siz her gün için ayrı ayrı o gün nasıl geçirdiğinizi günlüğe yazar gibi yazacaksınız. Günlükte yazanların olumlu olaylar ya da yaşantılar olmasına dikkat ediniz.”

3. Açıklama yapıldıktan sonra Ek-1 dağıtılır.
4. Öğrenciler günlüklerini doldurmayı bitirdiklerinde isteyenlerin sınıfla paylaşması sağlanır.
5. Öğretmen daha sonra öğrencilere şu soruyu sorar: “Önümüzdeki üç günün yazdığınız şekilde geçmesi için siz ne yapabilirsiniz. Nasıl sorumluluk alabilirsiniz?”
6. Son olarak “okulda bir günümün istediğim gibi geçmesi için yapmaya çalışacağım” kalıbıyla öğrenciler düşüncelerini not kağıtlarına yazar ve sınıf panosuna yapıştırır.
7. Etkileşim tamamlandıktan sonra öğretmen etkinlik boyunca yapılanları kısaca özetler ve öğrencilere duygu ve düşüncelerini sorar. Son olarak öğrencilere katılımlarından dolayı teşekkür eder.

Öğretmene not

Günlük yazma etkinliği arka arkaya olan günlerde değil de bir gün ara ile yaptırılarak tüm haftaya yayılabilir.

Dijital araçlardan faydalanılarak etkinliğin kapsayıcılığı artırılabilir.

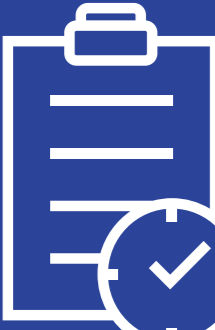

EK-1

<u>Tarih:</u>	<u>Tarih:</u>	<u>Tarih:</u>
<u>Sevgili günlük;</u>	<u>Sevgili günlük;</u>	<u>Sevgili günlük;</u>

***Görsel betimleme:** Görselde tarih için yer bırakılan ve her kolonun başında “Sevgili Günlük” yazan üç adet kolon bulunan bir tablo yer alıyor.

PANDEMI EKİBİ

	Okula Uyum
	1 gün
	8 yaş ve üzeri
	1-3 hafta
	Hijyen ve mesafe kuralına uyum sürecini kolaylaştırmak ve eğlenceli hale getirmek.

Hedeflenen etki

- Kurallara uyum sürecini iç motivasyonla sürdürülebilir hale getirmek.

“Pandemi Ekibi” etkinliği

1. Pandemi süreci sonrası öğrencilerin okul ve sınıf içerisindeki davranışlarını düzenlerken hijyen ve mesafe kuralına uyum sağlamalarını kolaylaştırmak ve içselleştirme sürecini eğlenceli hale getirmek için farklı amaçları olan küçük ekipler oluşturulur.
2. Her sınıf bünyesinde oluşturulacak ekipler hakkında öğretmenler tarafından bilgi verilir ve dönüşümlü olarak her öğrencinin diğer ekiplerde de görev alacağı ifade edilir.
3. Okul öncesi ve ilkokul kademesinde ekipler oluşturulurken ekibin adının ve görevinin yazılı olduğu rozetler bir kutuya yerleştirilir ve öğretmen tarafından dolaştırılır her öğrenci birer tane çeker. Sonrasında ekipler bir araya gelerek çalışmalarını planlarlar.

4. Ortaokul ve lise kademesinde de öğrencilere ekip çalışması hakkında bilgi verilir ve ARANIYOR ARANIYOR başlığıyla duyuru hazırlanır, gönüllü öğrencilerle okul ekibi ve isteyen sınıflarla sınıf ekipleri oluşturulur, çalışma başlatılır.

5. Bir hafta sonunda ekipler çalışmalarını değerlendirir ve tekrar görev dağılımı yapılır.

Hijyen ve Temizlik Ekibi: Sınıfın istek ve ihtiyacına göre ekibin görevleri belirlenebilir, kolonya -dezenfektan dağıtımı yapılması, el yıkamanın hatırlatılması, ortak kullanılan sınıf eşyalarının (tahta kalemi, silgi vb.) temizlenmesi hatırlatılabilir.

Mesafe Ekibi: Bu ekip bahçe-koridor-sınıf-kantin sırası vb. alanlarda fiziksel mesafenin sağlanmasını kolaylaştırır. Örneğin, sırada otururken araya çantaların konulması, merdivenlerden iniş ve çıkışlarda yön ve mesafe hatırlatılır, sınıf ve bahçe oyunlarında bu ekip mesafeyi hatırlatabilir.

Maske Ekibi: Okullarda maske takma zorunluluğu olması halinde bu ekip maskelerin doğru kullanımı (nasıl takılır ve çıkarılır, kullanılan maskeler nasıl ve nereye atılır) konusunda çalışır.

Öğretmene not

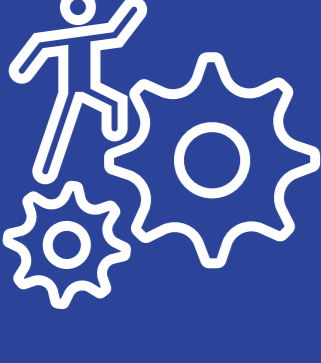
Ekip görevlilerinin diğer öğrencilere hatırlatma amaçlı uyarı yaparken olumlu ve incitici olmayan bir üslup kullanması konusunda teşvik edilmelidir.

Kullanılacak materyaller sınıf genelinde öğretmen ve öğrencilerle de oluşturulabilir, ekipler özelinde de hazırlanabilir.

Kolaylaştırıcı öğretmen sınıf içinde bireysel farklılığa sahip olan öğrencileri dikkate alarak etkinliği uyarlayabilir.

SARILMADAN DA SELAMLAŞABİLİRİZ

	Okula Uyum
	1 gün
	4 yaş ve üzeri
	1 hafta
	Sosyal ve duygusal ihtiyacı karşılamak ve etkileşimi devam ettirmek.

Hedeflenen etki

- Kurallara uyum sürecini iç motivasyonla sürdürülebilir hale getirmek.

“Sarılmadan da Selamlaşabiliriz” etkinliği

1. Pandemi süreci sonrası öğrencilerin sosyal ve duygusal ihtiyaçlarını karşılamak ve etkileşimi devam ettirmek için fiziksel teması gerektirmeyen ancak duygusal olarak destek sağlayacak selamlaşma örnekleri hakkında öğrencilerle sohbet edilir. Arkadaşlarıyla nasıl selamlaşmak istedikleri öğrenilir.
2. Öğrencilerin istek ve ifadeleri doğrultusunda belirlenen selamlaşma çeşitleri görsel malzeme haline getirilip sınıf kapısına asılır. Belirlenen zaman ve mekan aralığında (ilk ders başlangıcı – okula girişte – koridor ve bahçede karşılaşma vb.) öğrencinin seçtiği selamlaşma ile iletişim kurması hedeflenir.

3. Selamlaşma örnekleri öğrencinin sınıf kademesine ve ihtiyacına göre hazırlanır.

SELAMLAŞMA ÖRNEKLERİ

Gülümse

Dirsek selamı

Ayak tokuşturma

El sallama

Göz kırpma

Uzaktan çak

Öğretmene not

Kolaylaştırıcı öğretmen, etkinliği “hadi beni gözlerimden tanı” ya da “sarılmasak da arkadaşız” kalıpları ile uygulayabilir.

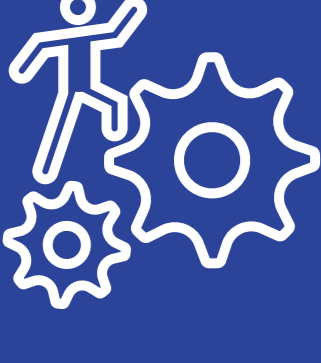
Selamlaşmalar seçilirken bireysel farklılıkların dikkate alınarak seçilmesi önerilir.

 Gülümse	 Dirsek tokuşturma
 Ayak tokuşturma	 Göz kırpma
 Uzaktan çak	 El salla

***Görsel betimleme:** Görselde 6 tane farklı selamlaşma şekli yer alıyor. Gülümseme için gülümseyen bir emoji dirsek tokuşturma için birbirine dokunan dirsekler ayak tokuşturma için birbirine dokunan ayakkabılar göz kırpma için göz kırpan bir emoji uzaktan selam vermek için el emojisi ve el sallamak için bir el görseli bulunuyor.

SARILMA KİTİ

	Okula Uyum
	3 gün
	4 yaş ve üzeri
	15 dakika
	Çocukların ve öğretmenlerin özlem duygularını gidermek.

Hedeflenen etki

- Öğrencilerin sosyo-duygusal ihtiyaçları karşılanır.
- Empati duygusu artar.
- Güven duygusu ve aidiyet duygusu pekişir.

“Sarılma Kiti” etkinliği

1. Okulun ilk günü çocuklar okula gelmeden önce yaş düzeyine uygun olarak “sarılma kiti”ni aileleri ya da kendi başlarına hazırlamaları ve getirmeleri için veliye okulun açılışında 3 gün önce bir mektup gönderilir.
2. Mektup örneği şu şekilde olabilir;
“Değerli velimiz; okulun açıldığı gün çocukların birbirlerine olan özlemlerini gidermek için tek kullanımlık sarılma kitleri tasarlamalarını istiyoruz. Çocukların bir kere kullanarak ardından geri dönüşüm çöpüne atacakları sarılma kitlerini aşağıdaki örneklerden ilham alarak tasarlayabilirsiniz.”

3. Mektubun içeriği velilere gönderildikten sonra okulun ilk günü kolaylaştırıcı öğretmen sarılma kitleri ile bir defaya mahsus olmak üzere arkadaşlarına sarılabileceklerini açıklar.
4. Çocuklar arkadaşlarına sarıldıktan sonra sarılma kitlerini geri dönüşüm kutusuna atar.
5. Etkinlik bitince fiziksel mesafeyi korumaya devam edeceğimiz kolaylaştırıcı öğretmen tarafından açıklanır.
6. Çocuklarla neler hissettikleri hakkında konuşulur.

Gerekli malzemeler

Her türlü geri dönüşüm malzemesi (poşet, plastik vb.)

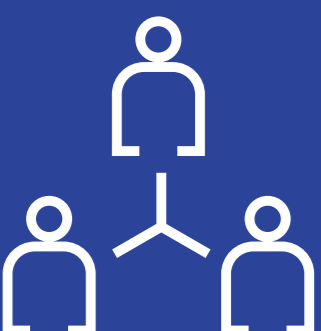

Öğretmene not

Sarılma kitinin öğrencilerin birbirine sarılırken tam koruma sağlayan bir malzemedен yapılması önerilmektedir.

Kolaylaştırıcı öğretmen sınıfındaki öğrencilerin özel durumunu (Örn; sarılma davranışı hassasiyeti vb.) dikkate alarak etkinliği uygular.

BENİM SINIFIM BENİM SÖZLEŞMEM

	Okula Uyum
	40 dakika
	4-12 yaş
	1 gün
	Sınıf ortamında hijyen ve fiziksel mesafe ile ilgili sınıf sözleşmesi öğrencilerle oluşturularak iç motivasyonu sağlamak.

Hedeflenen etki

- Fiziksel mesafe ve hijyen sözleşmesi ile uyum sürecini kolaylaştırmak, okul ortamında daha güvenli hissetmelerini sağlamak.

“Benim Sınıfım Benim Sözleşmem” etkinliği

1. Pandemi süreci sonrası sınıflarda öğretmen fiziksel mesafe ve hijyen konularına dikkat edilmesi adına herkesin imza atacağı bir sözleşme önerir.
2. Öğrenciler ile hangi maddelerin yer alması gerektiği ile ilgili fikir alışverişi yapılır.
3. İlkokul 2, 3, 4 ve ortaokul sınıf seviyelerinde konuşulan maddeler tahtaya yazılarak herkesin fikirlerinin görünür olması sağlanır. Yazılanları gönüllü bir öğrenci okur. Öğrenciler uyulması gereken maddelerin neden önemli olduğunu da ekleyerek küçük bir yazı yazabilirler ve resim yapabilirler.

Yazılanlar her öğrencinin adı not düşülerek bir sözleşme haline getirilir, resim yapmış olanlar da yazılara eklenir.

4. Anaokulu ve 1. sınıf düzeyindeki öğrenciler herkesin uymasını istediği maddeler ile ilgili resim yaparlar. Yaptıkları resimler birleştirilerek sınıfın girişine veya öğrencilerin durmasını istediği yere asılır.

5. Sözleşme maddelerini birlikte belirlemenin nasıl hissettirdiği hakkında öğrencilerle konuşulur.

Öğretmene not

Kolaylaştırıcı öğretmen, öğrencilerle birlikte sözleşme maddelerine karar verirken onların yaş düzeyine uygun olmasına dikkat etmelidir.

Bu etkinliğin okulun açıldığı ilk hafta içerisinde uygulanması önerilir.

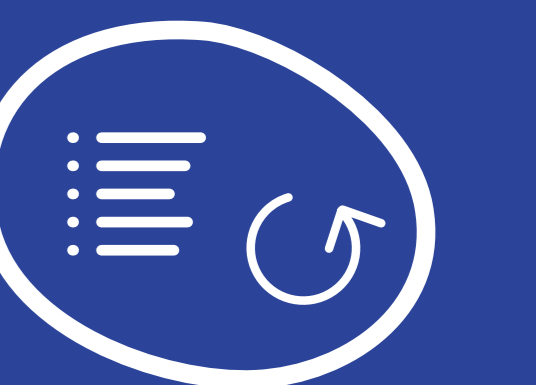
Dijital araçlardan faydalanılarak etkinliğin kapsayıcılığı artırılabilir.

3

YAŞAM ŞAPKALARI - YENİ DÖNEME UYUM İÇİN ÖĞRETMENLERE YÖNELİK ATÖLYELER

öğretmen
ağı

NEDEN YAŞAM ŞAPKALARI ATÖLYESİ'Nİ GELİŞTİRDİK?

Bu atölye çalışmasını;

- 1- Pandemi döneminden sonra öğretmenlerin okula yeniden başladığı süreçte oryantasyonlarını kolaylaştırmak,
- 2- Öğretmenlerin iyi olma halini desteklemek,
- 3- Öğretmenlerin kendilerine yardım yöntemlerine dair ilham olmak,
- 4- Öğrencilerin hayatın olağan günlük akışına dönmesini kolaylaştırmak,
- 5- Öğretmenlerin okulun olağan akışına döndüklerinde ihtiyaç duyabilecekleri etkinlik, bilgi ve dokümanları sağlamak amacıyla hazırladık.

ATÖLYE İÇERİĞİ HANGİ KISIMLARDAN OLUŞUYOR?

Öğretmenlere yönelik hazırladığımız atölye çalışması, iki oturumdan oluşuyor:

Birinci oturumda; pandemi döneminin etkileri, duygu paylaşımı, ihtiyaçlar, öğretmenlerin okul dönemine kendilerini hazırlamasına odaklandık.

İkinci oturumda ise; pandemi döneminin etkileri, öğrenci ihtiyaçları, okul atmosferini iyileştirici çalışmalar, öğretmenler tarafından öğrencilere yönelik sınıfa ve okula yönelik eylem planları hazırlanması gibi noktaları ele aldık.

ATÖLYE KİMLER TARAFINDAN VE KİMLERE YÖNELİK UYGULANABİLİR?

Atölyeyi okulun PDR biriminin branş ve sınıf öğretmenlerine uygulayabileceği şekilde tasarladık.

ATÖLYE NASIL UYGULANIR?

1. Atölyeyi uygularken PDR ilkelerine bağlı kalarak bireysel farklılıklara saygı duyarak yargılamadan, eleştirmeden dinleyin. Gönüllüğü ve gizliliği esas tutun. Empatik bir yaklaşım sergileyin. Grubu yönetirken paylaşım teşvik edici olun. Tüm katılımcıların eşit söz hakkı almasına dikkat edin.
2. Atölyeyi, Okulunuzdaki öğretmen sayısını düşünerek en az 15 en fazla 30 kişilik bir grupta U düzeninde gerçekleştirin.
3. İçeriğin aslına bağlı kalacak şekilde ısınma oyunlarını ve oturum sürelerini okulunuzun koşullarını ve grup dinamiklerini göz önünde bulundurarak uyarlayın. Bireysel farklılıkları göz önünde bulundurarak ihtiyaçlara göre atölyeyi uyarlayın. Örneğin, görme engelli bir öğretmen varsa görsel betimleme yapın.
4. Atölyeyi gerektiğinde dijital ortamda görüntülü görüşme için Zoom, Hangouts Meet; beyaz tahta ihtiyacını karşılamak için Jamboard, Mural; etkileşimi artıracak ısınma oyunları

için Menti, Padlet vb. uygulamalarını kullanın. Yalnızca fiziksel uygulama için tasarlanan etkinlikleri, etkinliğin amacını sabit tutarak dijital ortamlara yönelik uyarlayın veya farklı bir etkinlik ile değiştirin.

5. Oturumu zamanında başlatın ve zamanında bitirin.

ATÖLYE NE ZAMAN UYGULANABİLİR?

Atölyeyi yüz yüze eğitim süreci başladığı zaman seminer dönemde uygulanabilmesi için hazırladık. Bununla birlikte kriz ya da travma nedeniyle uzun süre ara verilmesi zorunlu kalınan durumlardan sonra okula yeniden dönüldüğünde herhangi bir zaman diliminde okula uyumu kolaylaştırmak için de kullanılabilir.

ATÖLYE İÇERİĞİNİ GELİŞTİRENLER

Kubilay Özaydın, Muhammet Ali Mert,
Özge Özsaka Güvenç, Sibel Tosuner

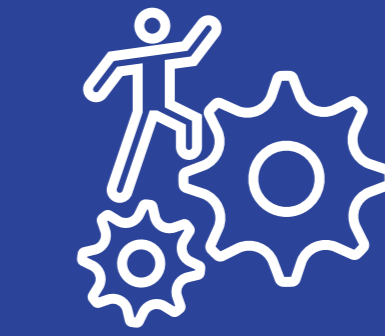
1. OTURUM Süre: 130 dakika

1. **Giriş** (5dakika)
2. **Grup Sosyal Kontratı** (5 dakika)
3. **Hayat Bir Masal Etkinliği** (20 dakika)
4. **Heybeden Sandığa Etkinliği** (15 dakika)
5. **Pandemi Döneminin Olası Etkileri Sunumu**
(15 dakika)
6. **Travma, Travma Sonrası İyileşme ve İyileştirici Faktörler Sunumu** (5 Dakika)

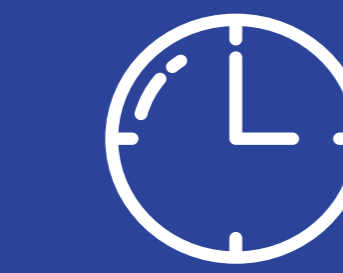
ARA (15 dakika)

7. **“Yaprak Nefes” Egzersizi** (10 dakika)
8. **Farkındalık Paylaşımı** (15 dakika)
9. **İhtiyaçlar Paketi** (15 dakika)
10. **Kapanış Çemberi** (10 dakika)

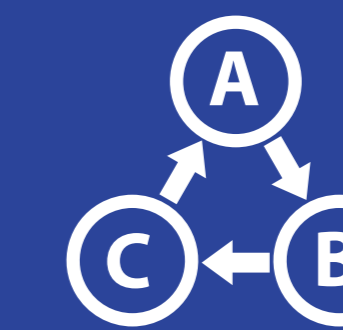
Atölye
Akışı

Amaç

Süre

Anlatım

Uygulayıcıya not

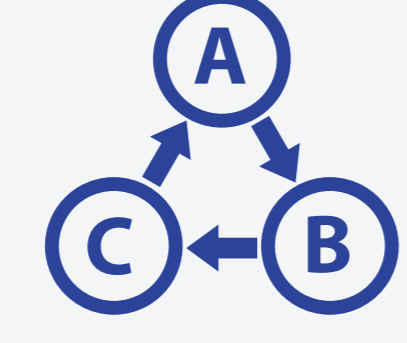
1- GİRİŞ

Katılımcılar toplanırken son hazırlıkları tamamlamak ve birebir sohbetler ile ısınmak. Atölyeye sıcak şekilde giriş yapmak, Katılımcılara, atölyenin gün akışını aktarmak.

5 dakika

“Merhabalar, yaşadığımız Pandemi süreci sonrasında tekrar bir arada olmaktan ve sizlerle paylaşımda bulunmaktan çok mutluyum. Süreç boyunca her birimizin farklı deneyimleri oldu. Her biri çok özel. Bugün de burada deneyimlerimizi ve duygularımızı paylaşacağız, sürecin etkilerini konuşacağız ve neler yapabiliriz kısmına birlikte kafa yoracağız. Birlikte olmanın ve paylaşmanın iyileştirici gücünü deneyimleyeceğiz”.

Ayrıca deneyimlerimizi bir metafor ile açıklayacak olursak pandemi dönemini bir şapkaya benzetebiliriz. Buradan da anlaşılacağı üzere yaşamımızdaki olaylarda farklı farklı şapkalar giyiyoruz. Ailemizle ilgili bir olayda başka bir şapka giyerken ve bu şapkaya uygun davranışlar geliştirirken iş yaşamındaki olaylarda başka bir şapka giyiyoruz ve bu şapkaya uygun davranışlar geliştiriyoruz. Pandemi dönemi, daha önce kullanmadığımız, deneyimlemediğimiz bir

şapka. Bu atölye çalışmasında pandemi dönemi şapkasını taktığımızda geliştirdiğimiz davranışları burada ve bir arada paylaşacağız. Atölye boyunca birçok şapka takarak bu süreci tüm yönleriyle birlikte ele alacağız.

Oturum için katılımcılar toplanırken uygun bir müzik kullanmak ısınmayı kolaylaştırır. Buluşmaları tam vaktinde başlatmayı unutmayın. Geç kalan kişilerin, mümkünse, doğal bir şekilde dahil olmasına izin verin. Mümkün değilse, bu kişilere oturumun uygun bir aşamasında söz verebilirsiniz.

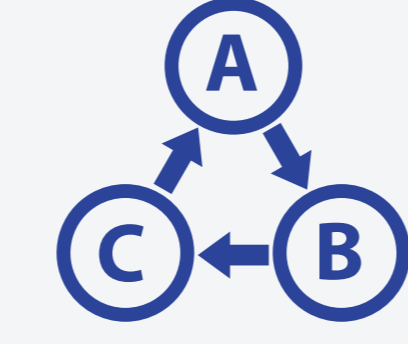
2– GRUP SOSYAL KONTRATI

Atölye süreci boyunca hem Öğretmen Ağı değerleriyle hem de atölyenin gerektirdiği tutum ve davranışlar üzerine ortaklaşmak ve süreç içinde ortaya çıkabilecek olumsuz tutum ve durumlara yönelik önleyici bir giriş yapmak.

5 dakika

Paylaşmalarımız konusunda üzerinde durmamız gereken çok önemli bir nokta var: “Gizlilik”. Burada kendimizi açtığımız, özel bilgilerimizi paylaştığımız anlar olabilir. Paylaşmaların gizlilik sınırı içerisinde kalması, başka kişilerle paylaşılması oldukça önemlidir. Kendimizin dışında, farklı bir şahsa ilişkin paylaşmalarımızda da isim vermeyerek gizlilik ilkesine uymuş oluruz. Bu konuda hepinizin özen göstereceğine şüphem yok. Ayrıca birbirimizi dinlerken yargılamadan ve eleştirmeden dinleyelim. Katılımcıların paylaştığı tüm duygu, yaşantı ve deneyimlerin özel, değerli olduğunu hatırlayalım.”

Katılımcılara süreçten beklentilerine ve sürecin verimli şekilde işlemesine dair önemli buldukları taleplerine yönelik kısaca söz verebilirsiniz.

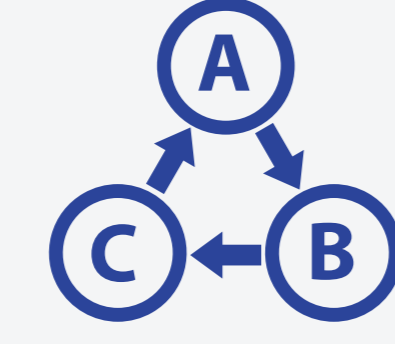
3- “HAYAT BİR MASAL” ETKİNLİĞİ

Katılımcıların salgın dönemine ilişkin duygu, düşünce ve deneyimlerini masal aracılığıyla anlatmalarına ve dışsallaştırmalarına yardımcı olmak, grup içerisinde farklılıkların ve benzerliklerin olabileceğini deneyimlemek.

20 dakika

Uygulayıcı tarafından, grup üyelerine kendisinin masala başlayacağı ve sırayla birbirlerinin kaldığı yerden masalı devam ettirecekleri söylenir. Masal, son grup üyesi masalı tamamlayana kadar devam eder ve bitiminde grup üyelerinden birkaçı masala ilişkin deneyimlerini paylaşır. Katılımcılara ihtiyaç duyulursa duygu ve düşüncelerini ekleyebilecekleri söylenir. Masal tamamlandığında uygulayıcı masalın kazanımını gruba aşağıdaki yönergeyle aktarır ve masala başlar: “Evvel zaman içinde kalbur saman içinde “Human” adlı bir gezegene “Koronüs” adında bir taş düşmüş... Sizce sonra ne olmuş?”

Uygulayıcı etkinlik sonunda katılımcılara “Sizin de gördüğünüz gibi bu süreci hepimiz farklı deneyimledik. Farklı duygular içindeydik. Dolayısıyla bir araya geldiğimizde tıpkı bir fotoğraf kolajı gibi deneyimlerimizi ortaya koyduk ve masalı bir bütün haline getirerek zenginleştirdik.” diyerek deneyimlerin çeşitliliğindeki faydayı vurgular.

Katılımcılar masalı devam ettirmekte zorlanırsa “Aklınızdan ilk geçeni söyleyebilirsiniz” gibi bir ifade kullanın. Katılımcıların travmatik bir anıya geçiş yapması durumunda, derinleşmeden, soru sormadan, duyguyu yansıtmak ve yeniden çerçeveleme yöntemini kullanın. Uygulamada grup dinamiğine uygun olarak, mizah yönteminden faydalanabilir ve katılımcıların masalı mizahi bir dille devam ettirebileceklerini ifade edebilirsiniz.

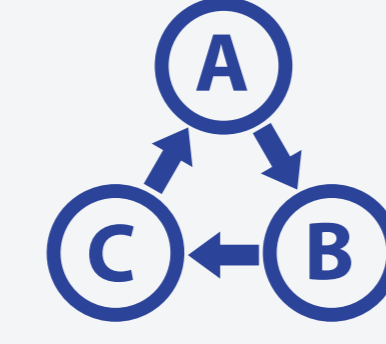
4– HEYBEDEN SANDIĞA

Salgın sürecinin farklı deneyimlere açık olduğunu, olumlu ve olumsuz etkileri olabileceğini, farklı duyguların eşlik edebileceğini birlikte ele almak, katılımcıların hayal gücünü kullanarak deneyimlerini ifade etmelerine alan açmak, duygularının dışavurumuna ve anlaşıldıklarını hissetmelerine destek olmak.

15 dakika

Uygulayıcı aşağıdaki açıklama ile etkinliği başlatır: “Her birimizin pandemi sürecine ilişkin deneyimleri biricik; karşılaştığımız olaylar ve bize düşündürdükleri ile hissettirdikleri birbirinden farklı. Olumlu ve olumsuz duygularımız bize eşlik etmiş olabilir. Sürecin doğasını düşündüğümüzde; duygularımızın çeşitliliği oldukça doğal. Belki kaygılandık, belki korktuk, belki öfkelenedik, belki umutsuzluğa kapıldık, belki umutlandık. Sizin heybenizde neler var? Biraz hayal kurmaya ne dersiniz? Heybemizdekileri birlikte bulmaya çalışalım. Buraya gelmeden önce yaşamış olduğunuz tüm duyguların bir sandıkta olduğunu hayal edin. Sandığı yavaşça açıyorsunuz. Hangi duygularla karşılaştınız? Hangi duygular sandıkta daha çok yer kaplamıştı? Yazabilirsiniz, çizebilirsiniz, paylaşmak isteyenler paylaşabilir.” Paylaşımın ardından etkinlik sonlandırır.

Katılımcılar, olumsuz duygularını aktarmakta zorlanabilir. Bu durumda salgın sürecinin doğasında tüm duyguların varlığının normal olduğunu ifade edin. Katılımcıların anlaşıldıklarını hissetmesi, uygulayıcının içerik ve duygu yansıtması önemlidir. Örneğin; “Çok kaygılıyım, çok kötü bir dönem geçirdim.” diyen bir katılımcıya “Sizin için zor bir dönem olmuş, kaygılısınız, kaygı bu dönemde çok sık karşılaştığımız bir duygu. Salgını sağlığınıza bir tehdit olarak düşündüğümüzde, korkularımız, kaygılarımız oldukça anlaşılır bir durum. Paylaşımınız için çok teşekkür ederim.” gibi bir ifade ile süreci sağlıklı bir şekilde yönetin. Paylaşımlarda duyguların çeşitliliğini, yoğunluğunu veya değişkenliğini fark ettiğinizde “Farklı duygular daha başka duygulara eşlik edebilir, aynı duygular sürekli bizimle olmazlar, yerine başka duygular gelebilir, yoğunlukları değişebilir.” gibi bir ifadeyle çerçeveleyin.

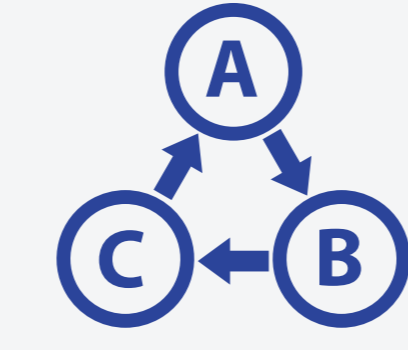
5– PANDEMİ DÖNEMİNİN OLASI ETKİLERİ SUNUMU

Öğretmenlerin, yaşadıkları pandemi döneminin duyguları, düşünceleri ve fiziksel durumları üzerindeki etkilerini anlamalarını sağlamak.

15 dakika

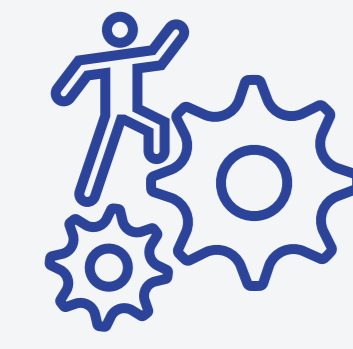
Uygulayıcı anlatım için kullanacağı sunuma [buradan](#) ulaşabilir.

Travma sonrası psikolojik, duygusal, bilişsel ve fiziksel etkileri anlatırken özellikle katılımcıların kendilerini değerlendirmeleri ve neler yaşadıklarını anlamaları üzerine vurgu yapın. Bireysel farklılıklar ve herkese olan etkilerinin farklılığını mutlaka vurgulayın. Katılımcıların yaşadıkları duygusal, fiziksel ya da bilişsel etkilerine dair paylaşımları üzerine yorum yapmaktan kaçının ve diğer katılımcıların da değerlendirme yapmalarının önüne geçin. Katılımcıların paylaşımlarını desteklemek için cesaretlendirici, teşvik edici ve kabul edici bir iletişim sergileyin. Görme engelli katılımcıların olması durumunda sunumu betimlemeyi unutmayın.

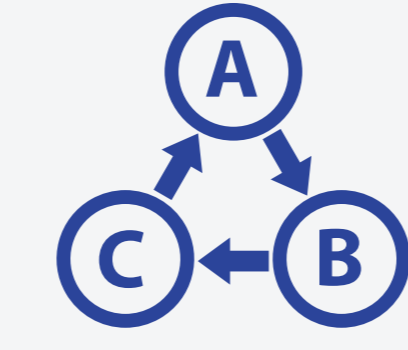
6- TRAVMA VE TRAVMA SONRASI İYİLEŞME SUNUMU

Olumsuz olaylar sırasında odaklanılan duygular ve tepkilerin yanı sıra kişilerin varolan güçlerinin ve kapasitelerinin farkına varmaları, pandemi döneminde kendilerini iyi hissetmelerinde nelerin etkili olduğu ile ilgili farkındalık oluşturmak.

5 dakika

Uygulayıcı anlatım için kullanacağı sunuma [buradan](#) ulaşabilir.

Pandemi döneminin olumlu yanlarına odaklanın. Katılımcıların kullandığı iyileştirici ve baş etme becerilerini güçlendirici yöntemlerini pekiştirin ve yukarıda söz ettiğiniz devamlılıklardan hangisini koruduğunu betimleyin. Baş etme becerilerini değerlendirirken iyi olanı ve iyi geleni sürdür prensibine dikkat edin ve katılımcıların kullandığı yöntemleri doğru veya yanlış olarak sınıflandırmayın. Sunum esnasında içerik bilgisi verirken travmanın bu özelliklerinin dışında kişi için travma olarak tanımlanabilecek başka özellikler içerebileceğine, yaşanan olayın kişisel deneyimler göz önüne alınarak travma etkisi yaratması ya da yaratmaması konusunda farklılık olabileceğine vurgulayabilirsiniz.

ARA

15 dakika

Molanın uzamamasına dikkat edin. Mola zamanında katılımcı gruplarında zaman geçirin ve katılımcıların sorularını cevaplayın.

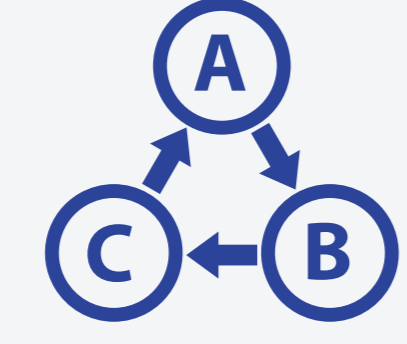
7- “YAPRAK” NEFES EGZERSİZİ*

Hayalinde canlandırma tekniğinden faydalanılarak katılımcıların rahatlamalarını sağlamak ve sürece dair odağını artırarak oturuma hazırlamak.

10 dakika

“Uygulayıcı egzersize başlamadan grubu bilgilendirir:

“Şimdi sizlerle bir gevşeme egzersizini deneyimleyeceğiz. Olabildiğince rahat olmaya çalışın. Zorlandığınız bir durumda egzersizi bırakabilirsiniz. Hazırsanız başlayalım.”
Der ve enstrümantal/dinlendirici bir müzik açarak sakin bir ses tonuyla aşağıdaki yönergeyi seslendirir.

- Mümkün olduğunca rahat oturmaya çalışın.
- Lütfen gözlerinizi kapatın...
- Derin bir nefes alın...
- Burnunuzdan yavaş yavaş nefes almaya çalışın...
- Nefesinizi içinizde tutun ve yavaş yavaş vermeye çalışın.

- Ayaklarınızı, bacaklarınızı gevşetmeye çalışın.
- Karnınızı, göğsünüzü, kollarınızı gevşetmeye çalışın.
- Ağızınızı, çenenizi, gözlerinizi, alınınızı gevşetin.
- Kendinizi çok rahat hissediyorsunuz...
- Hayalinizde kendinizi güzel bir havada çok güzel bir mekânda canlandırın.
- Ağaçlar, kuşlar, çimenler nefis bir doğa var burada.
- Hava ne çok sıcak ne çok soğuk...
- Etrafta çeşit çeşit ağaç var. Ağaçlara, dallarına, yapraklarına bakıyorsunuz.
- Burada hoşunuza giden bir ağacın altında oturuyorsunuz.

* Yaprak Egzersizi Maya Vakf'inin Travmaya Duyarlı Okullar Programı'ndan alınmıştır.

- Temiz havayı içinize çekin, etrafınızdaki sesleri dinleyin, kokuları hissedin, tadını çıkarın.
- Önünüzde akan bir nehir var, suyun hafif şırıltısını duyuyorsunuz.
- Nehirde salınarak gelen büyük ağaç yaprakları var. Bu yapraklar suda kıvrıla kıvrıla size doğru geliyorlar. Yaprakların suyun içinde salınarak akışını seyredin.
- Bu yaprakların yeterince büyük olan bir tanesine varsa içinizdeki bir sıkıntıyı veya korkunuzu koyun.
- Birakin sıkıntınız veya korkunuz yaprağın üstüne, suyun akıntısı ile uzaklaşsın...
- Eğer o yaprak hepsini almazsa kalan sıkıntılarınızı da, korkularınızı da gelen diğer yaprakların üstüne koyun.
- İçinizden sıkıntılar çıksın ve sudaki yaprakların üzerine yerleşsinler.

- Yaprakların suyun üzerinde kendi etraflarında daireler çizerek uzaklaştığını, gittikçe küçüldüğünü ve gözden kaybolduğunu izleyin.
- Sıkıntılarınız da yapraklarla birlikte gittikçe sizden uzaklaşıyorlar.
- Bu yerde kendinizi çok güvende hissediyorsunuz, istediğiniz kadar kalın tadını çıkartın.
- Kendinizi bu odaya geri dönmeye hazır hissettiğinizde yavaşça gözlerinizi açın.

Duygular tıpkı birer misafir gibi bize gelirler ve zamanları dolduktan sonra bizden ayrılırlar. Bunu bilmek ve yaşadığımız duyguları misafir etmek bize duygularımız ile baş etmek için güç verir.

Her yeni duygu bir öğrenme fırsattır. Deneyimlerin olduğu gibi yaşanmasına izin verebiliriz, mücadele etmeden, nezaketle karşılayarak.

Uygulamadan önce müziği belirleyin. Ses donanımının yeterli olduğundan emin olun. Bu etkinlik esnasında travmatik bir deneyimi hayalinde canlandırmakta zorlanan katılımcıların olması durumunda istedikleri zaman etkinliği sonlandırabileceklerini mutlaka hatırlatın. Gönüllülüğü vurgulayın.

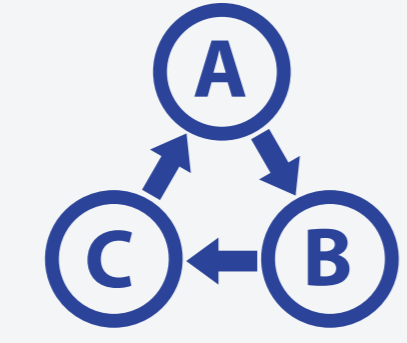
8– FARKINDALIK PAYLAŞIMI

Deneyim paylaşımlarından yola çıkarak pandemi sürecini farklı bakış açılarından değerlendirebilmek için ortam sağlamak.

15 dakika

“Uygulayıcı aşağıdaki sorular rehberliğinde etkinlikte paylaşımı başlatır:

- “Bu süreçte yaşadığınız en büyük farkındalık ne oldu?”
- Pandemi döneminden heybenizde nelerle ayrılıyorsunuz?
- Nelerin önemini daha iyi anladınız?”

Pandemi sürecinden güçlenerek çıkanların olabileceği gibi süreçten olumsuz etkilenen ve daha çok bunu dile getirmek isteyen katılımcıların olabileceğini hatırlayın. Her katılımcının kendisini rahat bir şekilde ifade edebilmesi için cesaretlendirici ve güven verici bir dil kullanın.

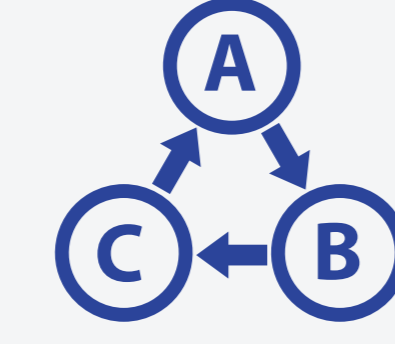
9- İHTİYAÇLAR PAKETİ

Katılımcıların yeni döneme ilişkin duydukları ihtiyaçları ve beklentileri ifade etmelerini sağlamak.

15 dakika

Uygulayıcı etkinliğe aşağıdaki yönerge ile başlar:

- “Eylül döneminde okula geldiniz. Kapıda sizin adınıza olan bir paket gördünüz.
- Bu paketin içinde sizin okul dönemi başladığında işinizi kolaylaştıracak, karşılaşacağınız zorlukların üstesinden gelmenizi sağlayacak birtakım şeyler var.
- Paketi açtığınızda neleri görmek istersiniz?”
- Paylaşım bitiminde etkinlik sonlandırılır.

İfade edilen beklentiler ve bu beklentilerin karşılanıp karşılanmadığına dair görüşler çok çeşitli olabilir. Katılımcılardan konu dışı paylaşımlar geldiğinde; amacımızın ihtiyaç duyduklarımıza odaklanmak olduğunu ve belki de okul olarak bu ihtiyaçlar üzerine çalışmalar yapmak için harekete geçilebileceğini söyleyin.

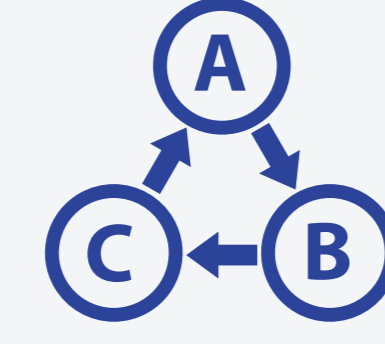
10– KAPANIŞ ÇEMBERİ

Buluşmayı sıcak bir şekilde sonlandırmak, katılımcıların olumlu bir şekilde buluşmadan ayrılmalarını sağlamak.

10 dakika

Uygulayıcı aşağıdaki soruyu katılımcılara yöneltir ve sonra şu cümlelerle tüm oturumu değerlendirir.

- “Bugün buradan hangi duygu ve düşüncelerle ayrılıyorsunuz?”
- Biz bir grup öğretmeniz, bu okulda çalışıyoruz ve birlikteyiz. Bu süreci birlikte yaşıyoruz ve yaşayacağız. Öğrencilerin iyi olma hali kadar bizlerin yani öğretmenlerin de iyi olma hali gerekli ve önemli. Bunun için öğrencilerimizin iyi olma hallerine katkı sağlamadan önce kendi ihtiyaçlarımızı fark etmeliyiz ve bu ihtiyaçlarımızı karşılamalıyız. Tıpkı uçaklarda olduğu gibi maskeyi önce kendimize sonra sevdiğimizimize takmalıyız.
- Bir sonraki oturumda öğrencilerle yapılabilecek çalışmalara odaklanacağız ancak bu çalışmaları etkili bir şekilde yürütebilmek ve öğrencilerimizin güçlenmesini

destekleyebilmek için önce kendimizden başlamamız gerekiyordu. Tam da bu ihtiyaçtan hareketle, kendimizi atlamamamız için bu oturumu kurguladık.

- Şimdi sizlerden bir uçak yapmanızı ve uçağın kanatlarına duygu ve düşüncelerinizi yazmanızı istiyorum.
- Uçaklar tamamlandıktan sonra birlikte fırlatılarak, etkinlik sonlandırılır.

Yeni bilgilerle, duygularla ya da farkındalıklarla karşılaşılan bu buluşmanın sonunda yoğun duygular, kafa karışıklığı veya yorgunluk gibi durumlar oluşabilir. Bunun doğal olduğunu hatırlayın ve hatırlatın.

2. OTURUM Süre: 155 dakika

1. Isınma Oyunu: “Bir Ağaç Olsaydınız” ve Giriş
(25 dakika)
2. Yaş Gruplarına Göre Çocukların Travma Tepkileri
(10 dakika)
3. Çocuklar Okullarda Yaşadıkları Travmanın Etkilerini
Hangi Davranışlar ile Gösterir? (10 dakika)
4. “Bir Adım Öne At” Etkinliği (20 dakika)

ARA (15 dakika)

5. Risk Grupları Etkinliği (10 dakika)
6. Sınıfa Yönelik Etkinlik ve Eylem Planı (40 Dakika)
7. Öğrencilere Yönelik Yaratıcı Çözümler:
“Sosyal Duygusal Öğrenme Kiti” (10 dakika)
8. Kapanış Çemberi: Kuyu Etkinliği (15 dakika)

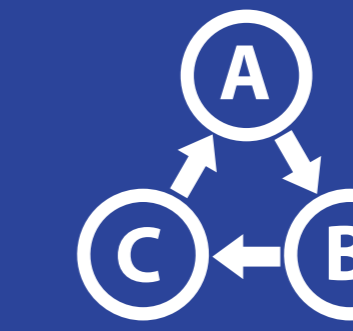
Atölye
Akışı

Amaç

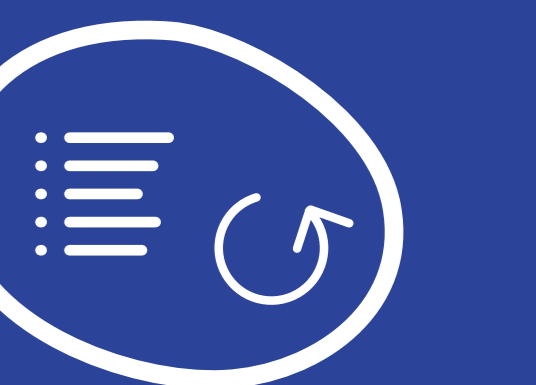
Süre

Anlatım

Uygulayıcıya not

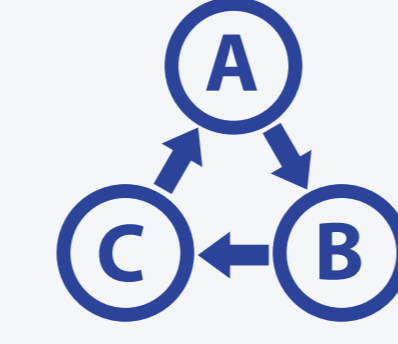
1- ISINMA OYUNU: “BİR AĞAÇ OLSAYDINIZ?” VE GİRİŞ

Katılımcılar toplanırken atölyenin hazırlıklarını tamamlamak, sıcak bir giriş yaparak grubun birbirine ısınmasını sağlamak. İlk oturumu hatırlatmak ve ilk oturumdan bugüne gelinen noktayı göstermek. Sürecin nasıl devam edeceğini ve ikinci oturumun akışını aktarmak.

25 dakika

Katılımcılara birer tane kağıt dağıtın ve aşağıdaki yönergeyi takip ederek etkinliği sürdürün: “Bir ağaç olduğunuzu hayal edin. Hangi ağacı seçerdiniz? Seçtiğiniz ağacınızın adını kağıda yazarak, sizinle birlikte aynı ağacı seçmiş olan kişileri bulmaya çalışın. Birlikte neden o ağacı seçtiğinizi konuşun. 5 dakika süremiz var.” Süre dolduktan sonra büyük grupta çember olarak oyun sırasındaki deneyim ve duygularını paylaşmalarını isteyin ve 5 dakika sonra etkinliği sonlandırın. “Bugünkü konumuza başlamadan önce bir önceki oturumda neler yaptığımızı hatırlayalım. İlk oturumda sizi en çok etkileyen neydi? Aklınızda kalan paylaşım, bilgi hangisiydi? Bilmediğiniz ilk defa duyduğunuz bir şey var mıydı? Varsa bizimle paylaşır mısınız? Geçen oturumla ilgili sizde hakim olan duygu nedir? Bu duygunun sizce sebebi neler olabilir?” “Geçen oturumda pandemi sürecini bireysel olarak değerlendirdik. Biraz duygularımıza yöneldik.

Neler yaşadığımızı, içimizdeki güce ya da bireye kaygı veya korku dolu yanlarımıza baktık. Hepimiz için yeni olan salgın ve uzaktan eğitim sürecindeki deneyimlerimizi paylaştık. Ardından travma nedir, devamlılığın hayatımızdaki önemi, yetişkinlerin travmaya gösterdiği tepkileri konuştuk. Bunlarla beraber olumsuz bir deneyim olan travmanın olumlu taraflarını düşündük. Son olarak da travma ile baş etme becerileri açısından iyi oluşumuzu etkileyen davranışları değerlendirdik. Bugün öğrencilerimiz okula döndüğünde pandemi ve uzaktan eğitim sürecinin onlarda nasıl etkiler yaratmış olabileceği, yaş gruplarına göre travmaya ya da krize gösterdikleri tepkileri ve biz öğretmenler, okul çalışanları olarak onların psikolojik iyi oluşlarına nasıl destek olabileceğimiz üzerinde duracağız. Bugünkü oturumu ara ile birlikte yaklaşık 2 saat olarak planladık. Yine paylaşımlarla, etkinliklerle sizi sıkmadan bir oturum gerçekleştirmeyi umuyorum.”

Oyun için katılımcılar toplanırken uygun bir müzik kullanabilirsiniz. Buluşmaları tam vaktinde başlatmayı unutmayın. Geç kalan kişilerin, mümkünse, doğal bir şekilde dahil olmasına izin verin. Mümkün değilse, bu kişilere oturumun uygun bir aşamasında söz verebilirsiniz. İlk oturumda değinilen gizlilik ve grup kontratını güven ortamını korumak adına tekrar hatırlatın. İlk oturuma dair katılımcılardan gelen cevaplarda önemli bulduğunuz kısımları da vurgulayarak özetleyebilirsiniz.

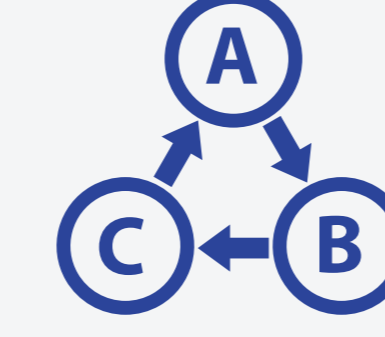
2-YAŞ GRUPLARINA GÖRE ÇOCUKLARIN TRAVMA TEPKİLERİ

Katılımcıların eğitim öğretim başladıktan sonra sınıflarında derse girecek öğrencilerinin travmadan, buldukları gelişimsel dönemlerini dikkate alarak nasıl etkilenebileceklerine yönelik genel bir bilgi edinmelerini sağlamak.

10 dakika

“Sınıflarınızı, öğrencilerinizi düşünmenizi istiyorum. Bir kriz ya da travma yaşadıkları zaman sizce bu durumda nasıl tepkiler gösterirler? Neler yaparlar? Karşılaştığınız böyle bir çocuk oldu mu?” Kısaca paylaşımları aldıktan sonra teorik arka planı aktarmak için [buraya tıklayarak](#) ulaşabileceğiniz sunumu kullanabilirsiniz.

Çocukların pandemi döneminden bir travma olarak etkilenmeleri durumunda buldukları yaş dönemi özellikleri doğrultusunda verebilecekleri tepkilerin değişiklik gösterebileceğini, yaşanan deneyimlerin düzeyine göre gösterilecek tepkilerin ve duyguların yoğunluğunun da öğrenciler arasında farklılık gösterebileceğini ifade edin.

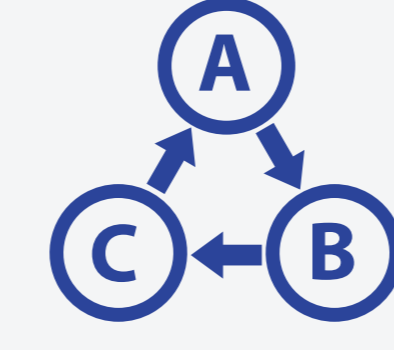
3- ÇOCUKLAR OKULLARDA YAŞADIKLARI TRAVMANIN ETKİLERİNİ HANGİ DAVRANIŞLAR İLE GÖSTERİR?

Öğretmenlerin pandemi döneminde yoğun kaygı, stres yaşayan öğrencilerde hangi gözlenebilir davranışlar ile karşılaşabileceklerini ve nasıl destek olabilecekleri konusunda bilgi sahibi olmalarını sağlamak.

10 dakika

“Sevgili Arkadaşlar, okula başlayan öğrencilerde bu sürecin ardından neler gözlenebileceğini düşünüyorsunuz? Hangi davranışlar, duygular ya da zihinsel etkileri görürseniz bunu bu süreçten sonra olağan kabul edebilirsiniz?” Kısaca paylaşımları aldıktan sonra teorik arka planı aktarmak için [buraya tıklayarak](#) ulaşabileceğiniz sunumu kullanabilirsiniz.

Gözlenebilir davranışlar üzerinde; öğretmenlerin paylaşımlarını, geçmiş yaşantıları ile ilgili deneyimlerini anlatmalarını teşvik edin. Gözlenebilir davranışlarda bireysel farklılıklar vurgusunu mutlaka yapın. Öğrencilerin tepkileri ya da yaşantıları nedeniyle etiketlenmemeleri gerektiğini ifade edin.

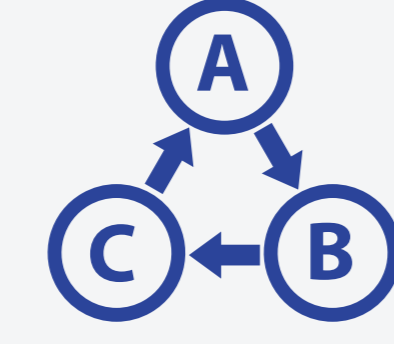
4- “BİR ADIM ÖNE AT” ETKİNLİĞİ

Katılımcıların risk gruplarını ve sınıflarında karşılaşılabilecekleri durumları rol yapma ve canlandırma yöntemi ile ele almak ve üzerinde düşünmelerini sağlamak.

20 dakika

Katılımcıların yan yana tek sıra şeklinde dizilmeleri istenir. Ek-1'deki “Rol kağıtları” kesilir ve rastgele katılımcılara dağıtılır. Katılımcı sayısına göre aynı rol kağıdı birkaç kişiye verilebilir. Katılımcılar, rolleri okurlar ve rollerinin ne olduğunu kimseye söylemezler. Katılımcılar rollerini iyi anladıktan sonra, Ek-2'deki “**durumlar**” sırayla okunur ve bu durumu onaylayan yani “Evet” diyen katılımcılar öne doğru bir adım atarlar. “Hayır” diyen katılımcılar ise, yerlerinde kalırlar. Etkinlik sonunda her katılımcı, kendi yerini değerlendirir ve nerede olduğuna bakar. Aynı çizgide başlamalarına rağmen, dağılımın farklılaşmasına dikkat çekilir. Bu farklılaşmanın nedenleri katılımcılara sorulur. Sonra her katılımcı çektiği rolleri okur. Katılımcıların uygulamada neler yaşadıkları, neler hissettikleri, neler fark ettikleri konuşularak etkinlik sonlandırılır.

Tüm gruba ya da 11 kişilik gruplar halinde uygulayabilirsiniz.

Arka planda imkanlar rahatlatıcı bir müzik çalabilirsiniz. Uygulamayı mümkünse geniş bir alanda fiziksel mesafeye dikkat ederek yapın.

Etkinliğin sonunda farklı yerlerde konumlanan katılımcılar ile nedenlerinin konuşun, mümkün olduğunca fazla katılımcıya söz verin ve etkinliği yorumlayın.

Katılımcıların rolden çıkmaları için akışta olduğu şekilde etkinlik sonrasında bir ara verin.

Bu etkinlikte bazı katılımcıların yaşamış olduğu travmatik deneyimler tetiklenebilir. Bu etkinlik süresince katılımcıları şimdi ve burada tutun. Katılımcılara bu etkinliğin gönüllülük esasına dayalı olduğunu ve dilediklerinde etkinliği sonlandırabileceklerini hatırlatın.

Ek-1**ROLLER**

1- Ece, astım hastası olan, bu konuda takip edilen bir öğrencidir. Pandemi süreci boyunca ailesi evden çıkmamasına özen göstermiştir.

2- Ali, pandemi döneminde dedesini kaybetmiştir. Dedesinin ölüm nedeninin Covid 19 olduğu bilinmektedir.

3- Selim, annesini geçen yıl kaybetmiş bir öğrencidir. Babası ve babaannesi ile birlikte yaşamaktadır.

4- Gülce'nin annesi ve babası sağlık çalışanıdır. Pandemi döneminde bulaş riskinden dolayı, anneannesi ve dedesi ile birlikte yaşamıştır.

5- Deniz'in anne ve babası pandemi döneminde boşanma kararı almıştır. Deniz durumu kabullenmekte oldukça zorlanmaktadır.

6- Kerem'in anne ve babası işten çıkarılmıştır. Ekonomik olarak oldukça zor bir dönem geçiren aile taşınma kararı almıştır. Kerem yeni okuluna alışmakta zorlanmaktadır.

7- Esra, görme engelli bir öğrencidir. Oldukça kaygılı olan ailesi, Esra'nın okula dönüş tarihini ertelemeye çalışmış, Esra ise, arkadaşlarıyla aynı anda okula dönme konusunda ailesini ikna etmiştir.

8- Ayşe'nin ailesi pandemi döneminde hiç kimseyle iletişim kurmamıştır. Ayşe, uzun süredir hiçbir arkadaşıyla bir şey paylaşmamıştır.

9- Duru, pandemi döneminde uzaktan eğitim sürecine aktif katılmış, sanal ortamda sosyal ilişkilerde bulunmuştur. Aile üyeleri birbirlerine destek olarak, bu süreci atlatmıştır.

10- Yavuz, uzaktan eğitim sürecine aktif katılmış, ancak ailesi her fırsatta eksik kaldığını, çok çalışması gerektiğini vurgulayarak Yavuz üzerinde baskı kurmuştur.

Ek-2**DURUMLAR**

- Pandemi süreci nedeniyle kendimi engellenmiş hissetmiyorum.
- Pandemi dönemi boyunca kendimi güvende hissettim.
- Uzaktan eğitime erişim sağlayabildim.
- Pandemi döneminde yaşamımda birçok değişiklik oldu; ama ben uyum sağladım.
- Pandemi döneminde ailemle keyifli zaman geçirdim.
- Pandemi döneminde duygularımı rahatlıkla ifade edebildim.
- Bazı şeylere alışmakta zorlandım ancak destek bulabildim.
- Okula dönüş konusunda kendimi hazır hissediyorum.
- Pandemi döneminde derslerime odaklanabildim.
- Okulumu kavuştuğum için mutluyum.

ARA

15 dakika

Molanın uzamamasına dikkat edin. Mola zamanında katılımcı gruplarında zaman geçirin ve katılımcıların sorularını cevaplayın.

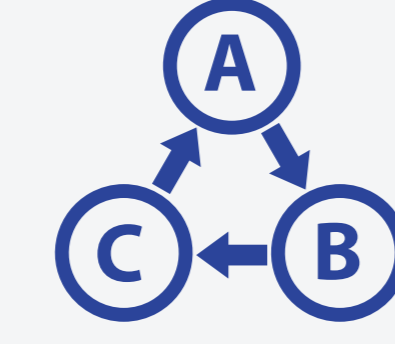
5- “RİSK GRUPLARI” ETKİNLİĞİ

Katılımcıların bir önceki etkinlikte ele alınan risk gruplarına yönelik farkındalıklarını derinleştirmek ve bu konuda teorik bir zemin oluşturmak.

10 dakika

“Bir Adım Öne At” etkinliğinde gördüğümüz gibi bu süreçten bazı çocuklar daha az etkilenirken bazı çocuklar özel durumlarından dolayı daha fazla etkilenmiş olabilirler. Etkinliği ve daha önce karşılaştığınız diğer özel durumları düşünerek risk gruplarını belirleyelim. Aklınıza hangi risk grupları geliyor?” Kısa tartışmadan sonra aşağıdaki örnekleri verebilirsiniz:

- Pandemi döneminde bir yakını kaybeden,
- Kendisinde ya da aile üyelerinde kronik hastalığı olan,
- Anne ya da babası işini kaybeden, ekonomik zorluk yaşayan,
- Aile içi çatışma ve şiddet yaşayan,
- Uzaktan eğitim sürecinde eğitime erişim imkanı olmayan,
- Ebeveynleri riskli meslek gruplarında çalışan ve ebeveynleriyle görüşemeyen,

- Engelli, özel gereksinimli olan,
- Tek ebeveynli olan ve diğer ebeveynleriyle görüşemeyen,
- Süreç boyunca hiç kimseyle iletişim kurmayan ve aile içinde kendini ifade edemeyen, çocuklar diğerlerine göre daha fazla etkilenme eğiliminde olacaktır. “Öğretmenler tüm sınıfı kapsayacak çalışma ve etkinlikler ile öğrencilerin hayatın olağan akışına dönmesine destek olabilecek çalışmalar yapmalıdır. Bunun için bir eylem planı bölümü hazırladık. Dilerseniz geçelim.”

Tahta kalemiyle öğretmenlerin ifade ettikleri durumları tahtaya yazar. Pandemi sürecinden en fazla etkilenme olasılığı olan gruplar listelenir.

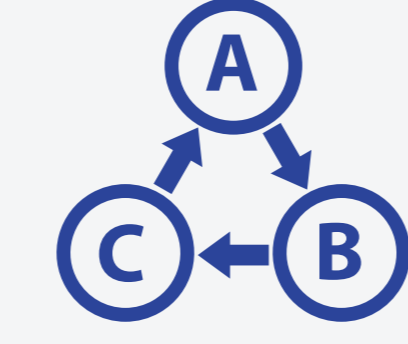
6- SINIFA YÖNELİK ETKİNLİK VE EYLEM PLANI

Katılımcıların sınıflarında karşılaşılabilecekleri durumlara yönelik somut eylem planları hazırlamalarını sağlamak ve olağan okul yaşamına döndüklerinde sınıfta yaşanabilecek durumlara yönelik baş etme becerilerini güçlendirmek.

40 dakika

Etkinlik öncesinde A4 kağıdı dağıtılır. “Öğretmenler olarak pandemi döneminde öğrencilerimizin neler deneyimlemiş olabileceğine odaklanalım. Deneyimlere odaklanırken kısa bir kağıt kalem etkinliği yapacağız. Bu etkinlik için kağıdınıza “Gördük ki pandemi döneminde...” ve “Duyduk ki pandemi döneminde...” gibi yarım bırakılmış cümleler yazmanızı istiyorum. Gördük ki, kısmında öğrencilerinizin neler yaşadıklarını, duyduk ki kısmında ise bu dönemde öğrencilerin neler yaşamış olabileceği ile ilgili tahminlerinizi yazmalısınız. 10 dakika süremiz var. Etkinlik bitiminde gönüllü kişilerden yazdıklarını büyük grupta paylaşmasını istiyorum. Siz paylaşımlarınızı yaptığınızda ortaya çıkan temaları ben burada, tahtada listeleyeceğim. Süre dolduktan sonra devam edilir: “Şimdi ortaya çıkan tema sayısı kadar grup oluşturacağız.”

Gruplar oluştu. Bu temalara uygun olarak grubunuz ile birlikte sınıflarınızda uygulayabileceğiniz bir etkinlik planı yapmanızı istiyorum. Bu etkinlik daha önce uygulamış olduğunuz bir etkinliğin uyarlaması olabilir, bir oyun olabilir ya da yeni bir etkinlik tasarlayabilirsiniz. Basit düşünebilir ve buna grupça karar verebilirsiniz. Planı tamamladığınızda bir grup sözcüsü seçerek bu etkinliği bize anlatmanızı istiyorum. 20 dakikamız var.” Süre dolduktan sonra grup sözcülerinden sırayla etkinlik planlarını tanıtması istenir ve bölüm sonlandırılır: “Katkılarınız için teşekkür ederim. Bundan sonraki süreçte etkinlik planlarını sınıflarınızda uygulayabilir ve geliştirebilirsiniz. Geliştirdiğiniz etkinlikleri ve beğendiklerinizi diğer gruplar ile de paylaşabilirsiniz. Şimdi sizinle ben de birtakım etkinlikler paylaşacağım.”

Bu etkinlik süresince öğretmenleri, öğrencilerinin deneyimlerini düşünmeleri için cesaretlendirin. Öğretmenlerin daha önce bahsedilen, pandeminin olası etkileri üzerine düşünmelerini sağlayın. Öğretmenlerin büyük gruptaki paylaşımlarını tahtaya yazarak sınıflandırın ve etkinliğin bir sonraki adımında kullanın. (Ortak olan paylaşımları aynı çatı altında özetleyin: duygusal ihtiyaçlar, sosyal destek, akran dayanışması, fiziksel mesafe, hijyen vb.) Grupları tek tek dolaşın. Desteğe ihtiyaç duyan gruplara küçük ipuçları verin. Etkinlikler sınıflara taşındığında iyileştirmek ve geribildirim vermek için ulaşılabilir olduğunuzu belirtin.

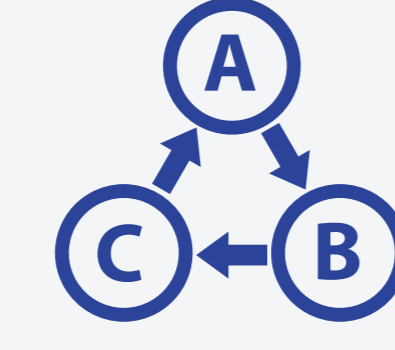
7- ÖĞRENCİLERE YÖNELİK YARATICI ÇÖZÜMLER: “SOSYAL DUYGUSAL ÖĞRENME KİTİ”

Fiziksel mesafe, hijyen gibi pandeminin olası etkileri dikkate alınarak hazırlanmış etkinliklerin paylaşılması aracılığı ile katılımcıların olağan okul yaşamına dönüklerinde güçlenmelerini sağlamak.

15 dakika

“Bu çalışma kapsamında Öğretmen Ağı Çevrimiçi PDR grubundan 16 Psikolojik Danışman tarafından hazırlanmış bir etkinlik kitapçığı var. Adı ‘Sos-Duy-Kit’ yani ‘Sosyal Duygusal Öğrenme Kiti’. Bu etkinlik kitapçığının içerisinde yaş gruplarına göre sınıflandırılmış, öğrencilerinizle sosyal mesafeye uygun olarak oynayabileceğiniz oyunlar ve çocukların psikolojik iyi oluşlarını artıracak çeşitli etkinlikler var. Bu etkinlikleri sınıflarınızda uygulayabilirsiniz. Etkinlikler ile ilgili geribildirimlerinizi, uygulama deneyimlerinizi ve iyileştirme önerilerinizi aktarmak için Öğretmen Ağı Çözüm Merkezi’nde yer alan geribildirim formunu doldurabilirsiniz.” vb. giriş yapıldıktan sonra istenirse PDF olarak istenirse bastırılıp birer nüsha halinde dağıtılır.

Bulaş riskini önlemek amacı ile kitapçığı dijital olarak paylaşın ya da bastırdıktan sonra kitapçıkları siz dağıtarak bulaş riskini azaltmaya yönelik önlemlerinizi alın. Kitapçıklardaki içeriklerin anlaşılması adına birkaç etkinliği anlatın ve katılımcıların ihtiyaç duyması halinde etkinliği somutlaştırın. Yeterli vaktiniz olursa etkinliklerden birini katılımcılar ile oynayarak süreci birlikte deneyimleyin. Oturum sonrasında da ulaşılabilir olduğunuzu belirtin. Zaman zaman katılımcılar ile etkinlikler üzerine sohbet edin ve onların önerilerini dinleyin.

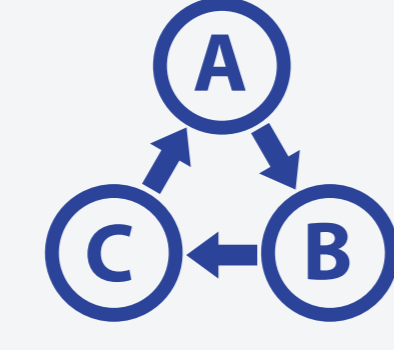
8– KAPANIŞ ÇEMBERİ: KUYU ETKİNLİĞİ

Buluşmayı sıcak bir şekilde sonlandırmak, katılımcıların olumlu bir şekilde buluşmadan ayrılmalarını sağlamak.

10 dakika

Şu yönerge ile başlayın: “Şu anda bir kuyunun etrafında olduğunuzu ve elinizde bir ip olduğunu hayal edin. Her birimiz tek tek ayağa kalkarak kuyunun etrafına gelip, iplerimizi kuyuya atacağız. Bakalım bu atölye çalışmasına dair kuyudan neler çekeceğiz? Kuyudan çektiklerimiz arasında; duygular, düşünceler, bilgiler ya da deneyimler olabilir. Kim başlamak ister”

Her katılımcı kuyudan ipi çektikten ve paylaştıktan sonra şu yönerge ile sonlandırın: “Her birimiz bu çalışmadan farklı deneyim, duygu, bilgi ve farkındalıklarla ayrılıyoruz. Her biri çok kıymetli. Paylaşımlarınız için çok teşekkür ederim”.

Etkinliğe uygulayıcının başlaması öneriyoruz. Yeni bilgilerle, duygularla ya da farkındalıklarla karşılaşılan bu buluşmanın sonunda yoğun duygular, kafa karışıklığı veya yorgunluk gibi durumlar oluşabilir. Bunun doğal olduğunu hatırlayın ve hatırlatın. Katılımcıların ihtiyaç duyduğu durumlarda size erişebilmesi için iletişim bilgilerinizi paylaşabilirsiniz.

TEŞEKKÜR

öğretmen
ağı

4

Salgın sürecinde Öğretmen Ağı Çevrimiçi Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Grubu olarak bizi bir araya getirip, üreterek gelişmemizi ve güçlenmemizi sağlayan ve bu kitapçıkta bulunan çözümlerin ortaya çıkmasına vesile olan, bulduğumuz çözümleri heyecanla karşılayıp desteklerini ve kaynaklarını bizden esirgemeyen Öğretmen Ağı Kolaylaştırıcı Ekibine ve özellikle Ağ Etkileşim ve Program Sorumlusu Zeynep Hancı'ya,

Çalışma sürecimiz boyunca katkılarını sunarak ekibimize yön veren İstanbul Bilgi Üniversitesi'nden Prof.Dr. Zeynep Şimşek'e ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nden Prof.Dr. Özgür Erdur Baker'e,

"Salgın Sonrası Öğretmenlerin Okula Uyumu" anketimizin ülkenin dört bir yanına yayılmasını sağlayan tüm destekçilerimize ve ankete katılım gösteren 1536 katılımcıya,

Araştırma sürecimizde görüşlerini aldığımız okul idarecilerimize, öğrencilerimize, öğretmenlerimize, velilerimize, sivil toplum kuruluşlarına ve diğer paydaşlarımıza,

Çalışma ve değerlendirme toplantılarımızda çevrimiçiyken evlerimizde ve aile içinde çevrimdışı olmamızı anlayışla karşılayıp bize destek olan aile üyelerimize,

Çok teşekkür ederiz.

DEĞİŞİM ÖĐRETMENLE BAŞLAR

#DeđişimÖđretmenle

  facebook

  instagram

  twitter

  youtube

  medium

  spotify

  web sitesi

**öğretmen
ağı**